

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2006/123/EY,
annettu 12 päivänä joulukuuta 2006,
palveluista sisämarkkinoilla**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
JOTKA

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen sekä sen 55 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan yhteisön tarkoituksena on tiivistää Euroopan valtioiden ja kansojen välisiä siteitä sekä varmistaa taloudellinen ja sosiaalinen kehitys. Perustamissopimuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan palvelujen vapaa liikkuvuus. Perustamissopimuksen 43 artiklan mukaisesti taataan sijoittautumisvapaus. Perustamissopimuksen 49 artiklassa vahvistetaan oikeus tarjota palveluja yhteisössä. Jäsenvaltioiden välisen palvelutoiminnan kehittymistä haittaavien esteiden poistaminen on keskeistä Euroopan kansojen välisen integraation ja tasapainoisen ja kestäväen taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi. Kyseisiä esteitä poistettaessa on olennaisen tärkeää varmistaa, että palvelutoiminnan kehittäminen tukee perustamissopimuksen 2 artiklassa vahvistetun päämäärän toteuttamista eli taloudellisen toiminnan sopusointuisen, tasapainoisen ja kestäväen kehityksen edistämistä koko yhteisössä, työllisyyden ja sosiaalisen suojelemisen korkeaa tasoa, miesten ja naisten välistä tasa-arvoa, kestävä kasvua, joka ei edistä rahan arvon alenemista, hyvän kilpailukyvyen edistämistä ja talouden suorituskyvyn korkeaa lähentymisastetta, ympäristönsuojelun korkeaa tasoa ja

ympäristön laadun parantamista, elintason ja elämänlaadun nousua sekä taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja yhteisvastuullisuutta jäsenvaltioiden välillä.

- (2) Kilpailukykyiset palvelumarkkinat ovat ratkaisevan tärkeitä Euroopan unionin talouskasvun edistämiseksi ja työpaikkojen syntymiseksi. Sisämarkkinoilla on vielä suuri joukko esteitä, joiden takia monet palveluyritykset, varsinkin pienet ja keskisuuret yritykset, jäljempänä ”pk-yritykset”, eivät pysty laajentumaan yli kansallisten rajojen eivätkä hyödyntämään sisämarkkinoita täysitehoisesti. Tämä heikentää Euroopan unionin palveluntarjoajien kansainvälistä kilpailukykyä. Vapaat markkinat, joilla jäsenvaltiot veloitetaan poistamaan jäsenvaltioiden välisen palvelutoiminnan rajoitukset, merkitsisivät yhdessä suuremman avoimuuden ja laajempien kuluttajille annettavien tietojen kanssa kuluttajille suurempaa valikoimaa parempia ja halvempia palveluita.

- (3) Komission kertomuksessa palvelujen sisämarkkinatilanteesta kartoitettiin lukuisia haittatekijöitä, jotka estävät tai jarruttavat jäsenvaltioiden välisten palvelujen kehittymistä, erityisesti palvelualaa hallitsevien pk-yritysten tarjoamien palvelujen osalta. Kertomuksessa päädytään toteamaan, että kymmenen vuotta sen jälkeen, kun sisämarkkinoiden olisi pitänyt toteutua, Euroopan unionin yhdentynytä taloutta koskevan näkemyksen ja Euroopan kansalaisten ja palveluntarjoajien kokeman todellisuuden välillä on suuri ero. Esteet vaikuttavat moniin eri palvelutoimiin sekä palveluntarjoajan toiminnan kaikkiin vaiheisiin, ja niillä on useita yhteisiä piirteitä, muun muassa se, että ne johtuvat usein hallinnollisista rasitteista, rajatylittäviä toimia koskevasta oikeudellisesta epävarmuudesta ja jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen puutteesta.

- (4) Koska palvelut ovat taloudellisen kasvun moottori ja edustavat 70 prosenttia useimpien jäsenvaltioiden bruttokansantuotteesta ja työpaikoista, sisämarkkinoiden pirstoutumisella on negatiivinen vaikutus koko Euroopan talouteen ja varsinkin pk-yritysten kilpailukykyyn sekä työntekijöiden liikkuvuuteen, ja se estää kuluttajia hyödyntämästä suurempaa palveluvalikoimaa kilpailukykyisin hinnoin. On huomattava, että palvelusektori on merkittävä naisten työllistäjä ja että naiset näin ollen hyötyvät suuresti palvelujen sisämarkkinoiden täysimääräisen toteutumisen myötä tarjoutuvista uusista mahdollisuuksista. Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat korostaneet, että todellisten sisämarkkinoiden toteutumista haittaavien oikeudellisten esteiden poistaminen on ensisijainen tavoite, kun halutaan saavuttaa Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston kokouksen asettama tavoite parantaa työllisyyttä ja sosiaalista

⁽¹⁾ EUVL C 221, 8.9.2005, s. 113.

⁽²⁾ EUVL C 43, 18.2.2005, s. 18.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 16. helmikuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 24. heinäkuuta 2006 (EUVL C 270 E, 7.11.2006, s. 1) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 15. marraskuuta 2006. Neuvoston päätös, tehty 11. joulukuuta 2006.

yhteenguuluvuutta ja saavuttaa kestävä taloudellinen kasvu niin, että Euroopan unionista tehdään vuoteen 2010 mennessä maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin osaamiseen perustuva talous, jossa on enemmän ja parempia työpaikkoja. Esteiden poistaminen ja samanaikainen eurooppalaisen kehittyneen sosiaalisen mallin turvaaminen ovat siis perusedellytyksenä niiden vaikeuksien voittamiselle, joita Lissabonin-strategian täytäntöönpanossa on kohdattu, sekä Euroopan talouden elvyttämiseksi etenkin työllisyyden ja investointien kannalta. On siksi tärkeää toteuttaa palveluiden sisämarkkinat, joilla markkinoiden avaaminen, julkiset palvelut ja sosiaaliset sekä kuluttajien oikeudet ovat keskenään tasapainossa.

- (5) Tämän vuoksi on välttämätöntä poistaa jäsenvaltioiden palveluntarjoajien sijoittautumisvapautta ja jäsenvaltioiden välistä palvelujen vapaata liikkuvuutta haittaavat esteet ja turvattava sekä palvelujen vastaanottajien että palveluntarjoajien tarvitsema oikeusvarmuus, jotta he voivat käyttää tehokkaasti näitä perustamissopimuksen mukaisia perusvapauksia. Koska palvelujen sisämarkkinaesteet vaikuttavat sekä toimijoihin, jotka haluavat sijoittautua toisiin jäsenvaltioihin, että toimijoihin, jotka tarjoavat palvelua toisessa jäsenvaltiossa sijoittautumatta sinne, palveluntarjoajan on voitava kehittää palvelutoimiaan sisämarkkinoilla joko sijoittautumalla jäsenvaltioon tai hyödyntämällä palvelujen liikkumisen vapautta. Palveluntarjoajilla olisi oltava mahdollisuus valita jompikumpi kahdesta vapaudesta kussakin jäsenvaltiossa soveltamansa kehitysstrategian mukaisesti.
- (6) Esteitä ei voida poistaa ainoastaan soveltamalla suoraan perustamissopimuksen 43 ja 49 artiklaa ottaen huomioon, että jäsenvaltioihin kohdistuvien perustamissopimuksen rikkomisesta johtuvien menettelyjen tapauskohtainen käsittely olisi erittäin hankalaa kansallisille ja yhteisön toimielimille varsinkin laajentumisten jälkeen ja toisaalta useiden esteiden poistaminen edellyttää kansallisten sääntösten yhteensovittamista, viranomaisyhteistyö mukaan luettuna. Kuten Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat todenneet, palvelujen todelliset sisämarkkinat on mahdollista toteuttaa yhteisön säädöksen avulla.
- (7) Tällä direktiivillä luodaan yleinen oikeudellinen kehys, joka hyödyttää monia erilaisia palveluja ottaen huomioon kunkin elinkeinon tai ammatin ja niitä koskevan sääntelyjärjestelmän erityispiirteet. Oikeudellinen kehys perustuu dynaamiseen ja valikoivaan lähestymistapaan, jossa tarkoituksena on poistaa ensimmäiseksi ne esteet, jotka ovat nopeasti poistettavissa, ja aloittaa sen lisäksi muiden esteiden osalta erityiskysymyksiä koskeva arviointi-, kuulemis- ja yhdenmukaistamismenettely, jonka avulla palvelutoimintaa koskevat kansalliset sääntelyjärjestelmät nykyaikaistetaan asteittain ja koordinoitusti, mikä on olennaista, jotta palvelujen todelliset sisämarkkinat voidaan toteuttaa vuoteen 2010 mennessä. On tarpeen säätää tasapainoteuista toimenpiteistä, jotka koskevat kohdennettua

yhdenmukaistamista, viranomaisyhteistyötä, palvelujen tarjoamisen vapautta ja kannustamista laatimaan käytännösääntöjä tietyistä kysymyksistä. Kansallista lainsäädäntöä yhteensovittamalla olisi varmistettava, että yhteisön oikeudellisen yhdentymisen aste ja yleiseen etuun liittyvien tavoitteiden suojataso ovat korkeat, varsinkin kuluttajien suojelun osalta, mikä on välttämätöntä jäsenvaltioiden välisen luottamuksen vakiinnuttamiseksi. Direktiivissä otetaan lisäksi huomioon muita yleisen edun mukaisia tavoitteita, kuten ympäristönsuojelu, yleinen turvallisuus ja kansanterveys sekä työoikeuden noudattaminen.

- (8) Tämän direktiivin sijoittautumisvapautta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevia säännöksiä on syytä soveltaa ainoastaan siltä osin kuin asianomainen toiminta on avointa kilpailulle, joten niillä ei velvoiteta jäsenvaltioita vapauttamaan yleistä taloudellista etua koskevia palveluja eikä yksityistämään kyseisiä palveluja tarjoavia julkisyhteisöjä eikä myöskään poistamaan nykyisiä monopoleja muiden toiminta-alojen tai tiettyjen jakelupalvelujen osalta.
- (9) Tätä direktiiviä sovelletaan ainoastaan vaatimuksiin, jotka vaikuttavat palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen. Näin ollen direktiiviä ei sovelleta sellaisiin vaatimuksiin, kuten tieliikennesääntöihin, maan kehittämistä ja käyttöä koskeviin sääntöihin, kaavoitukseen, rakennuksia koskeviin standardeihin ja tällaisen sääntöjen noudattamatta jättämisestä määrättyihin hallinnollisiin seuraamuksiin, joilla ei nimenomaisesti säännellä palvelutoimintaa tai jotka eivät nimenomaisesti vaikuta siihen, mutta joita palveluntarjoajien on noudatettava taloudellisen toimintansa harjoittamisessa samalla tavoin kuin yksityishenkilöinä toimivien ihmisten.
- (10) Tämä direktiivi ei koske julkisen rahoituksen saamiselle asetettuja vaatimuksia, joita sovelletaan tiettyihin palveluntarjoajiin. Näihin vaatimuksiin kuuluvat erityisesti ehdot, jotka palveluntarjoajien on täytettävä saadakseen julkista rahoitusta, mukaan luettuina erityiset sopimusehdot ja erityisesti laatuvaatimukset, joita on noudatettava julkisen rahoituksen saamiseksi esimerkiksi sosiaalipalveluille.
- (11) Tässä direktiivissä ei puututa jäsenvaltioiden yhteisön lainsäädännön mukaisesti toteuttamiin toimiin, joilla pyritään suojelemaan tai edistämään kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta ja tiedotusvälineiden moniarvoisuutta, eikä niiden rahoitukseen. Tällä direktiivillä ei estetä jäsenvaltioita soveltamasta paino- ja sananvapautta koskevia perussääntöjään ja -periaatteitaan. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden lainsäädäntöön, jossa kielletään kansalaisuuteen tai muun muassa perustamissopimuksen 13 artiklassa esitettyihin seikkoihin perustuva syrjintä.

- (12) Tällä direktiivillä pyritään luomaan oikeudellinen kehys, jolla varmistetaan sijoittautumisvapaus ja palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä; sillä ei yhdenmukaisteta rikoslainsäädäntöä eikä rajoiteta sen soveltamista. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saisi tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä kiertäen rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta soveltamalla rikosoikeudellisia säännöksiä, jotka nimenomaisesti vaikuttavat palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen.
- (13) Yhtä tärkeää on, että tässä direktiivissä otetaan täysimääräisesti huomioon perustamissopimuksen 137 artiklaan perustuvat yhteisön aloitteet, jotta saavutetaan perustamissopimuksen 136 artiklassa tarkoitetut työllisyyden edistämistä ja elin- ja työolojen parantamista koskevat tavoitteet.
- (14) Tämä direktiivi ei vaikuta työehtoihin, kuten enimmäistyöaikoihin tai vähimmäislepoaikoihin, palkallisten vuosilomien vähimmäiskeston, vähimmäispalkkoihin taikka työterveyteen, työturvallisuuteen ja työhygieniaan, joita jäsenvaltiot soveltavat yhteisön oikeuden mukaisesti, eikä myöskään työmarkkinaosapuolten välisiin suhteisiin mukaan luettuina oikeus neuvotella ja tehdä työehtosopimuksia, lakko-oikeus ja oikeus työtaistelutoimenpiteisiin yhteisön oikeuden mukaisia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä noudattaen. Sitä ei myöskään sovelleta työvoimanvuokrausyritysten palveluihin. Direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden kansallisen sosiaaliturvalainsäädännön soveltamiseen.
- (15) Tässä direktiivissä kunnioitetaan jäsenvaltioissa sovellettavien ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja niihin liittyvissä selityksissä tunnustettujen perusoikeuksien harjoittamista ja sovitetaan ne yhteen perustamissopimuksen 43 ja 49 artiklassa tarkoitettujen perusvapauksien kanssa. Kyseisiin perusoikeuksiin kuuluu muun muassa oikeus työtaistelutoimenpiteisiin yhteisön oikeuden mukaisia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä noudattaen.
- (16) Tämä direktiivi koskee ainoastaan jäsenvaltioihin sijoittautuneita palvelujentarjoajia, eikä siinä säännellä ulkoisia näkökohtia. Se ei koske palvelujen kauppaa koskevia neuvotteluja kansainvälisissä järjestöissä, etenkin palvelukaupan yleissopimuksen (GATS) puitteissa.
- (17) Tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan taloudellista vastiketta vastaan suoritettavat palvelut. Yleishyödylliset palvelut eivät kuulu perustamissopimuksen 50 artiklassa vahvistetun määritelmän piiriin, eikä niihin näin ollen sovelleta tätä direktiiviä. Yleistä taloudellista etua koskevat palvelut ovat taloudellista vastiketta vastaan suoritettavia palveluja ja kuuluvat siksi tämän direktiivin soveltamisalaan. Tietyt yleistä taloudellista etua koskevat palvelut esimerkiksi liikenteen alalla jäävät kuitenkin direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, eikä tässä direktiivissä esitettyä palvelujen tarjoamisen vapautta sovelleta tiettyihin muihin yleistä taloudellista etua koskeviin palveluihin, joita saattaa olla esimerkiksi postipalvelujen alalla. Direktiivi ei koske yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen rahoitusta, eikä sitä sovelleta järjestelmiin, joilla jäsenvaltiot myöntävät tukia erityisesti sosiaalialalla yhteisön kilpailusääntöjen mukaisesti. Direktiivissä ei käsitellä yleishyödyllisiä palveluja koskevan komission valkoisen kirjan seurantatoimia.
- (18) Rahoituspalvelut olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, sillä kyseisiä toimia käsitellään erityisessä yhteisön lainsäädännössä, jonka tarkoituksena on tämän direktiivin tapaan toteuttaa todelliset palvelujen sisämarkkinat. Direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi näin ollen jätettävä kaikki rahoituspalvelut, kuten pankki-, luotto-, vakuutus- ja jälleenvakuutuspalvelut, ammatillisiin lisäeläkkeisiin ja yksilöllisiin lisäeläkejärjestelyihin liittyvät palvelut, arvopaperi-, sijoitusrahasto- ja maksupalvelut ja sijoitusneuvonta mukaan luettuina luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY⁽¹⁾ liitteessä I mainitut palvelut.
- (19) Ottaen huomioon, että vuonna 2002 annettiin sähköisiä viestintäpalveluja ja -verkkoja sekä niiden liitännäistoimintoja ja -palveluja koskevia säädöksiä, joilla muodostettiin sääntelykehys kyseisten palvelujen aloittamisen helpottamiseksi sisämarkkinoilla etenkin poistamalla suurin osa yksittäislupajärjestelmistä, kyseisissä säädöksissä säänneltyt seikat olisi suljettava tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- (20) Mitä tulee sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä (käyttöoikeusdirektiivi) 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/19/EY⁽²⁾, sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevasta valtuutuksista (valtuutusdirektiivi) 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/20/EY⁽³⁾, sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä

(1) EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

(2) EYVL L 108, 24.4.2002, s. 7.

(3) EYVL L 108, 24.4.2002, s. 21.

- (puitedirektiivi) 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY⁽¹⁾, yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla (yleispalveludirektiivi) 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY⁽²⁾ ja henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) 12 päivänä heinäkuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY⁽³⁾ piiriin kuuluviin sähköistä viestintää koskeviin palveluihin liittyviin kysymyksiin, tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä mainituissa direktiiveissä nimenomaisesti käsiteltyjen asioiden lisäksi myös asiat, joissa direktiivit nimenomaisesti jättävät jäsenvaltioille mahdollisuuden toteuttaa tiettyjä kansallisen tason toimia.
- (21) Kuljetuspalvelut, mukaan luettuina kaupunkiliikenne, taksi- ja ambulanssikuljetukset sekä satamapalvelut, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- (22) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäisivät terveydenhuollosta terveydenhuolto- ja apteekkipalvelut, joita terveydenhuollon ammattilaiset tarjoavat potilaalleen näiden terveydentilan arvioimiseksi, säilyttämiseksi tai palauttamiseksi silloin, kun näiden toimintojen harjoittaminen jäsenvaltiossa, jossa palvelu tarjotaan, on sallittu vain säänneltyinä terveydenhuollon ammattina.
- (23) Tämä direktiivi ei vaikuta terveydenhuoltokulujen korvaamiseen muussa kuin hoitopalvelun saajan asuinpaikkana olevassa jäsenvaltiossa. Yhteisöjen tuomioistuimien käsiteltyä asiaa useita kertoja ja tunnustanut potilaiden oikeudet. Oikeusvarmuuden ja selkeyden lisäämiseksi on tärkeää ottaa tämä asia esiin toisessa yhteisön säädöksessä, siinä määrin kuin sitä ei ole jo käsitelty sosiaaliturvajärjestelmän soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 1408/71⁽⁴⁾.
- (24) Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle olisi jätettävä myös audiovisuaaliset palvelut niiden lähetystavasta riippumatta, elokuvateattereissa tarjotut palvelut mukaan luettuina. Direktiiviä ei myöskään tulisi soveltaa jäsenvaltioiden audiovisuaalialalla myöntämiin tukiin, jotka kuuluvat yhteisön kilpailusääntöjen piiriin.
- (25) Rahapeliotoiminta, mukaan luettuina arpajaiset ja vedonlyönti, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tällaisen toiminnan erityisluonteen vuoksi, sillä se edellyttää jäsenvaltioilta yleistä järjestystä koskevia ja kuluttajia suojelevia toimenpiteitä.
- (26) Tämä direktiivi ei rajoita perustamissopimuksen 45 artiklan soveltamista.
- (27) Tätä direktiiviä ei tulisi soveltaa sosiaalipalveluihin, jotka liittyvät asumiseen, lastenhoitoon ja tukea tarvitsevien perheiden ja yksittäisten ihmisten tukemiseen ja joiden tarjoamisesta huolehtivat valtio valtakunnallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla, valtion erityisesti valtuuttamat palveluntarjoajat tai valtion tunnustamat hyväntekeväisyysjärjestöt ja joiden tavoitteena on huolehtia niiden tukemisesta, jotka ovat pysyvästi tai tilapäisesti erityisesti avun tarpeessa perheensä riittämättömien tulojen vuoksi tai siksi, että he ovat täysin tai osittain riippuvaisia muista tai jotka ovat vaarassa syrjäytyä. Nämä palvelut ovat olennaisia ihmisarvoon ja yksilön integriteettiin liittyvän perusoikeuden toteutumisen kannalta, ja lisäksi ne ilmentävät sosiaalisen yhteenkuuluvuuden ja solidaarisuuden periaatteita, eikä tämän direktiivin pitäisi vaikuttaa niihin.
- (28) Tässä direktiivissä ei käsitellä sosiaalipalvelujen rahoitusta eikä niihin liittyvää tukijärjestelmää. Direktiivi ei myöskään vaikuta jäsenvaltioiden asettamiin kriteereihin tai ehtoihin, joilla varmistetaan, että sosiaalipalvelut todellisuudessa edistävät yleistä etua ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Tämän direktiivin ei myöskään tulisi vaikuttaa jäsenvaltioiden sosiaalipalveluihin soveltamaan yleiskattavuusperiaatteeseen.
- (29) Ottaen huomioon, että perustamissopimuksessa määrätään erityisistä oikeusperusteista verotuksen alalla ja että asiasta on jo annettu yhteisön säädöksiä, verotusala on tarpeen jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- (30) Yhteisössä on jo annettu huomattava määrä palvelutoimintaa koskevaa lainsäädäntöä. Tämä direktiivi perustuu yhteisön säännöstöön ja täydentää sitä. Tämän direktiivin ja muiden yhteisön säädösten väliset ristiriidat on otettu huomioon, ja niistä säädetään tässä direktiivissä muun muassa poikkeuksien avulla. On kuitenkin tarpeen, että on olemassa sääntö muiden mahdollisten jäljellä olevien ja poikkeuksellisten tapausten varalta, joissa on ristiriita tämän direktiivin säännöksen ja muun yhteisön säädöksen säännöksen välillä. Tällaisen ristiriidan olemassaolo olisi määriteltävä perustamissopimuksen sijoittautumisoi-keutta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien sääntöjen mukaisesti.

(1) EYVL L 108, 24.4.2002, s. 33.

(2) EYVL L 108, 24.4.2002, s. 51.

(3) EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2006/24/EY (EUVL L 105, 13.4.2006, s. 54).

(4) EYVL L 149, 5.7.1971, s. 2, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 629/2006 (EUVL L 114, 27.4.2006, s. 1).

- (31) Tämä direktiivi on johdonmukainen ammattipätevyden tunnustamisesta 7 päivänä syyskuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/36/EY⁽¹⁾ kanssa. Tässä direktiivissä käsitellään muita kuin ammattipätevyyteen liittyviä kysymyksiä, kuten ammatillista vastuuvakuutusta, kaupallista viestintää, monialatoimintaa ja hallinnon yksinkertaistamista. Poikkeamalla palvelujen tarjoamisen vapautta koskevasta säännöksestä rajatylittävän väliaikaisen palvelujen tarjoamisen osalta tässä direktiivissä varmistetaan, että ei vaikuteta direktiivissä 2005/36/EY olevan, palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan II osaston soveltamiseen. Näin ollen palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva säännös ei vaikuta mihinkään mainitun direktiivin nojalla vastaanottavassa jäsenvaltiossa sovellettavaan toimenpiteeseen.
- (32) Tämä direktiivi on johdonmukainen kuluttajansuojaa koskevan yhteisön lainsäädännön kanssa, kuten esimerkiksi sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11 päivänä toukokuuta 2005 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi)⁽²⁾ ja kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä 27 päivänä lokakuuta 2004 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2006/2004 ("asetus kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä")⁽³⁾.
- (33) Tämän direktiivin kattamat palvelut edustavat laajaa kirjoa jatkuvasti muuttuvia toimia, joihin lukeutuvat yrityspalvelut, kuten liikkeenjohdon konsultointi, sertifiointi ja testaus, ylläpitopalvelut kiinteistöjen huolto mukaan luetuna, mainonta, rekrytointipalvelut ja kaupallisten edustajien palvelut. Katettuihin palveluihin kuuluvat myös yrityksille ja kuluttajille suoritettavat palvelut, kuten lainopilliset ja veroneuvontapalvelut, kiinteistöalan palvelut, kuten kiinteistönvälitys tai rakennusalan palvelut, mukaan luetuna arkkitehtipalvelut, jakelu, näyttelyjen järjestäminen, autonvuokraus ja matkatoimistot. Lisäksi mukana ovat kuluttajapalvelut, kuten matkailualan palvelut matkaoppaiden toiminta mukaan luetuna, vapaa-ajan palvelut, urheilukeskukset ja huvipuistot sekä esimerkiksi iäkkäille tarkoitettavat kotipalvelut, siltä osin kuin niitä ei ole jätetty direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Toimet voivat käsittää palveluja, joissa edellytetään tarjoajan ja vastaanottajan läheisyyttä tai toisaalta vastaanottajan tai tarjoajan matkustamista taikka joita tarjotaan etäsuorituksena, mukaan lukien Internetin kautta.
- (34) Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan se, ovatko tietyt julkisesti rahoitetut tai julkisyhteisöjen tarjoamat toiminnot palveluja, on arvioitava tapauskohtaisesti ottaen huomioon kaikki niiden ominaispiirteet, erityisesti se, miten niitä tarjotaan, miten ne järjestetään ja miten ne rahoitetaan asianomaisessa jäsenvaltiossa. Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että korvauksen olennainen piirre on se, että se on vastike kyseessä olevista palveluista, ja todennut, että tällainen korvauksen piirre puuttuu toiminnasta, jonka valtio tai siltä tehtävän toimeksi saanut suorittaa vastikkeetta sille kuuluvien veloitteiden yhteydessä sosiaali-, kulttuuri-, koulutus- ja lainkäytön aloilla esimerkiksi tarjotessaan kursseja kansallisen koulutusjärjestelmän piirissä tai hoitaessaan sosiaaliturvajärjestelmää, jolloin ei harjoiteta taloudellista toimintaa. Vastaanottajien suorittama maksu, esimerkiksi lukukausimaksu, jonka opiskelijat maksavat osallistuakseen tietyllä osuudella järjestelmän toimintakuluihin, ei sinänsä ole korvaus, koska palvelu siitä huolimatta rahoitetaan pääasiallisesti julkisin varoin. Nämä toiminnot eivät näin ollen kuulu perustamissopimuksen 50 artiklassa olevaan palvelun määritelmään eivätkä näin ollen tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (35) Voittoa tavoittelematon harrastusurheilutoiminta on sosiaalisesti erittäin merkittävää, ja sen tavoitteet ovat usein pelkästään sosiaalisia ja virkistykseen tähtääviä. Siksi se ei välttämättä ole yhteisön oikeuden mukaista taloudellista toimintaa eikä sen tulisi kuulua tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (36) Palveluntarjoajan käsitteellä olisi tarkoitettava kaikkia luonnollisia henkilöitä, jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, tai oikeushenkilöitä, jotka harjoittavat jäsenvaltiossa palvelutoimintaa joko sijoittautumisvapauden tai palvelujen vapaan liikkuvuuden nojalla. Palveluntarjoajan käsite ei tulisi täten rajoittaa pelkästään tapauksiin, joissa palvelu suoritetaan rajojen yli palvelujen vapaan liikkuvuuden piirissä, vaan sen tulisi kattaa myös tapaukset, joissa toimija sijoittautuu johonkin jäsenvaltioon kehittääkseen siellä palvelutoimintaansa. Palveluntarjoajan käsitteen ei tulisi kattaa tapausta, jossa kolmannen maan yhtiöillä on haaraliikkeitä jossakin jäsenvaltiossa, sillä perustamissopimuksen 48 artiklan mukaan sijoittautumisvapaudesta ja palvelujen vapaasta liikkuvuudesta hyötyvät vain jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustetut yhtiöt, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön alueella. Vastaanottajan käsitteen tulisi kattaa myös kolmansien maiden kansalaiset, joille on jo myönnetty oikeuksia erällä yhteisön säädöksillä, kuten asetuksella (ETY) N:o 1408/71, pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta 25 päivänä marraskuuta 2003 annetulla neuvoston direktiivillä 2003/109/EY⁽⁴⁾, asetuksen (ETY) N:o 1408/71 ja

(1) EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22.

(2) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22.

(3) EUVL L 364, 9.12.2004, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2005/29/EY.

(4) EUVL L 16, 23.1.2004, s. 44.

asetuksen (ETY) N:o 574/72 muuttamisesta soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi 14 päivänä toukokuuta 2003 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 859/2003 ⁽¹⁾ ja Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/38/EY ⁽²⁾. Jäsenvaltiot voivat lisäksi laajentaa vastaanottajan käsitteen kattamaan myös muut alueellaan oleskelevat kolmansien maiden kansalaiset.

(37) Palveluntarjoajan sijoittautumispaikan määrittämisessä olisi noudatettava yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan sijoittautumisen käsitteeseen kuuluu taloudellisen toiminnan tosiasiallinen harjoittaminen kiinteästä toimipaikasta määräämättömän ajan. Tämä vaatimus voi täytyä myös, jos yritys perustetaan määräajaksi tai jos se vuokraa rakennuksen tai tilan, josta käsin se harjoittaa toimintaansa. Vaatimus voi täytyä myös, jos jäsenvaltiot myöntävät lupia ainoastaan rajoitetuksi ajaksi jonkin erityisen palvelun osalta. Sijoittautumisen ei tarvitse toteutua tytäryhtiön, sivuliikkeen tai kauppaedustajan liikkeen muodossa vaan siihen riittää toimipaikka, jota johtaa palvelun tarjoajan oma henkilöstö tai henkilö, joka on riippumaton mutta jolla on lupa toimia pysyvästi yrityksen puolesta, kuten silloin, jos kyseessä olisi kauppaedustajan liike. Tämän määritelmän mukaan, joka edellyttää toiminnan tosiasiallista harjoittamista palveluntarjoajan sijoittautumispaikassa, pelkkää postilokeroa ei katsota sijoittautumiseksi. Jos palveluntarjoaja on sijoittautunut useampaan paikkaan, on tärkeää määrittää, mistä sijoittautumispaikasta palvelua tarjotaan. Tapauksissa, joissa on vaikea vahvistaa, miltä monista sijoittautumispaikoista palvelu tarjotaan, sijoittautumispaikaksi katsotaan paikka, jossa palveluntarjoajalla on kyseiseen palveluun liittyvän toimintansa keskus.

(38) Perustamissopimuksessa olevissa sijoittautumista koskevissa määräyksissä annetaan toimijoille vapaus valita se oikeudellinen muoto, jonka ne katsovat sopivaksi toimintansa harjoittamiseen. Vastaavasti ”oikeushenkilöillä” tarkoitetaan perustamissopimuksessa kaikkia jonkin jäsenvaltion lainsäädännön nojalla perustettuja tai sen alaisia yksiköitä niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta.

(39) Lupajärjestelmän käsitteellä olisi tarkoitettava muiden muassa viranomaismenettelyjä, joilla myönnetään lupia, lisenssejä tai eri toimilupia, mutta se kattaa myös velvollisuuden kirjoittautua ammattialajärjestöön tai rekisteriin,

luetteloon tai tietokantaan, tehdä sopimus tietyn laitoksen kanssa tai hankkia elinkeinolupa voidakseen harjoittaa tiettyä toimintaa. Luvan myöntäminen voi perustua muodolliseen päätökseen, mutta myös epäsuoraan päätökseen, joka seuraa toimivaltaisen viranomaisen hiljaisesta hyväksynnästä tai siitä, että hakijan on odotettava ilmoituksen vastaanottotodistusta, ennen kuin hän voi aloittaa kyseisen toiminnan tai ennen kuin toiminta katsotaan lailliseksi.

(40) Yhteisöjen tuomioistuin on kehittänyt käsitteen ”yleistä etua koskevat pakottavat syyt”, joihin tämän direktiivin eräissä säännöksissä viitataan, perustamissopimuksen 43 ja 49 artiklaa koskevassa oikeuskäytännössään, ja käsite saattaa kehittyä edelleen. Käsite kattaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ainakin seuraavat alat: perustamissopimuksen 46 ja 55 artiklassa tarkoitettut yleinen järjestys, yleinen turvallisuus ja kansanterveys, yhteiskuntajärjestyksen säilyttäminen, sosiaalipolitiikan tavoitteet, palvelujen vastaanottajien suojeleminen, kuluttajansuoja, työntekijöiden suojeleminen sosiaalinen suojeleminen luettuna, eläinten hyvinvointi, sosiaaliturvajärjestelmän rahoituksen tasapainon säilyttäminen, petostentorjunta, syrjivän kilpailun ehkäiseminen, ympäristön ja kaupunkiympäristön suojeleminen kaavoitus mukaan luettuna, luotonantajien suojeleminen, oikeuslaitoksen moitteettoman toiminnan takaaminen, tieliikenneturvallisuus, henkisen omaisuuden suojeleminen, kulttuuripolitiikan tavoitteet mukaan luettuna eri seikkoihin (erityisesti yhteiskunnan sosiaalisiin, kulttuurisiin, uskonnollisiin ja filosofisiin arvoihin) liittyvän ilmaisuvapauden takaaminen, tarve varmistaa koulutuksen korkea taso, lehdistön monimuotoisuuden säilyttäminen ja toimet kansallisen kielen edistämiseksi, historiallisen ja taiteellisen kansallisen perinteen säilyttäminen sekä eläinlääkintäpolitiikka.

(41) Yleisen järjestyksen käsite sellaisena kuin se on yhteisöjen tuomioistuimen tulkitsemana kattaa yhteiskunnan perustavanlaatuisia etuja uhkaavalta todelliselta ja riittävän vakavalta vaaralta suojaamisen, ja siihen voi sisältyä erityisesti kysymyksiä, jotka liittyvät ihmisarvoon, alaikäisten ja heikommassa asemassa olevien aikuisten suojelemaan ja eläinten hyvinvointiin. Yleisen turvallisuuden (public security) käsitteeseen sisältyy vastaavasti yleiseen turvallisuuteen (public safety) liittyviä kysymyksiä.

(42) Hallinnollisia menettelyjä koskevien sääntöjen tarkoituksena ei tulisi olla yhdenmukaistaa hallinnollisia menettelyjä vaan poistaa niistä aiheutuvat kohtuuttoman hankalat lupajärjestelmät, menettelyt ja muodollisuudet, jotka ovat sijoittautumisvapauden ja uusien palveluyritysten perustamisen esteenä.

⁽¹⁾ EUVL L 124, 20.5.2003, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77.

- (43) Yksi varsinkin pk-yritysten kohtaamia perusvaikeuksia palvelutoiminnan aloittamisessa ja harjoittamisessa on viranomaismenettelyjen mutkikkuus, pituus ja oikeusvarmuuden puuttuminen. Tästä syystä yhteisön ja kansallisen tason nykyaikaistamiseen ja hyvin viranomaiskäytänteisiin tähtäävien aloitteiden avulla olisi laadittava hallinnollisen yksinkertaistamisen periaatteet muiden muassa rajoittamalla ennakkolupavelvoite tapauksiin, joissa se on välttämätöntä, ja ottamalla käyttöön periaate, jonka mukaan toimivaltaisen viranomaisen katsotaan hiljaisesti myöntäneen luvan tietyn määräajan kuluttua. Tällä nykyaikaistamistoimella, jolla turvataan avoimuusedellytykset sekä toimijoita koskevien tietojen saattaminen ajan tasalle, pyritään myös poistamaan viiveitä, kustannuksia ja kielteisiä vaikutuksia, jotka johtuvat esimerkiksi tarpeettomista, liian mutkikkaista tai raskaista menettelyistä, päällekkäisyyksistä, asiakirjojen jättämiseen liittyvästä tarpeettomasta hallinnollisesta taakasta, toimivaltaisten elinten mielivaltaisesta vallankäytöstä, epämääräisistä tai liian pitkistä määräajoista, myönnettyjen lupien voimassaoloajan rajoittamisesta tai suhteettomista kuluista ja seuraamuksista. Tällaisilla käytänteillä on kielteisiä vaikutuksia, joilla on erityisen suuri merkitys palveluntarjoajille, jotka haluavat kehittää toimintaansa muissa jäsenvaltioissa ja tarvitsevat koordinoitua nykyaikaistamista 25 jäsenvaltion laajentuneilla sisämarkkinoilla.
- (44) Jäsenvaltioiden olisi otettava tarvittaessa käyttöön komission vahvistamat yhteisön tasolla yhdenmukaistetut lomakkeet, jotka vastaavat sertifikaatteja, todistuksia tai muita sijoittautumista koskevia asiakirjoja.
- (45) Tarkastellessaan, olisiko menettelyjä ja muodollisuuksia yksinkertaistettava, jäsenvaltioiden olisi voitava erityisesti ottaa huomioon niiden tarpeellisuus, määrä, mahdolliset päällekkäisyydet, kustannukset, selkeys ja saatavuus sekä niistä asianomaiselle palveluntarjoajalle mahdollisesti aiheutuvat viiveet ja käytännön ongelmat.
- (46) Palvelutoiminnan aloittamisen ja harjoittamisen edistämiseksi sisämarkkinoilla olisi luotava kaikille jäsenvaltioille yhteinen hallinnollisen yksinkertaistamisen tavoite ja laadittava säännökset muiden muassa tiedonsaantioikeudesta, sähköisistä menettelyistä ja lupajärjestelmien puitteista. Muita kansallisella tasolla tavoitteen saavuttamiseksi toteutettavia toimenpiteitä voisivat olla niiden menettelyjen ja muodollisuuksien lukumäärän vähentäminen, joita sovelletaan palvelutoimintaan, ja menettelyjen ja muodollisuuksien rajoittaminen niihin, jotka ovat välttämättömiä yleiseen etuun liittyvän tavoitteen täyttämiseksi ja jotka eivät ole keskenään päällekkäisiä sisällön eivätkä päämäärän suhteen.
- (47) Kun tavoitteena on hallinnollinen yksinkertaistaminen, ei pitäisi yleisesti asettaa esimerkiksi alkuperäisten asiakirjojen, oikeaksi todistettujen jäljennösten tai oikeaksi todistettujen käännosten esittämistä koskevia muotovaatimuksia, paitsi silloin kun se on objektiivisesti perusteltu yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä, kuten työntekijöiden suojelun, kansanterveyden, ympäristönsuojelun tai kuluttajien suojelun vuoksi. Olisi myös varmistettava, että lupa oikeuttaa yleensä palvelutoiminnan aloittamisen tai sen harjoittamisen koko jäsenvaltion alueella, ellei kutaakin toimipaikkaa koskeva erillinen lupa, esimerkiksi suurien liikelilojen sijoittamiselle vaadittava lupa tai valtion alueen erityiseen osaan rajautuva lupa, ole objektiivisesti perusteltu yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä.
- (48) Hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamiseksi edelleen olisi varmistettava, että kullakin palveluntarjoajalla on yksi yhteyspiste, jonka kautta hän voi suorittaa kaikki menetyt ja muodollisuudet, jäljempänä ”keskitetty asiointipiste”. Keskitettyjen asiointipisteiden määrä voi vaihdella jäsenvaltioittain alueellisten tai paikallisten toimivaltuuksien tai kyseisen toiminnan mukaan. Keskitetyn asiointipisteen perustamisen ei näin ollen tulisi vaikuttaa toimivaltaisten viranomaisten väliseen tehtäväjakoon kansallisessa järjestelmässä. Kun usea alue- tai paikallisviranomainen on toimivaltainen, yksi niistä voi toimia keskitettynä asiointipisteenä ja koordinaattorina muihin viranomaisiin nähden. Keskitetyn asiointipisteen voivat perustaa hallintoviranomaiset mutta myös kaupakamarit, elinkeino- ja ammattialajärjestöt tai yksityiset organisaatiot, joille jäsenvaltio on päättänyt antaa tämän tehtävän. Keskitetyn asiointipisteen keskeisenä tehtävänä on toimia neuvonantajana palveluntarjoajille joko viranomaisena, joka on suoraan toimivaltainen antamaan palvelutoiminnan aloittamiseksi tarvittavat asiakirjat, tai palveluntarjoajan ja suoraan toimivaltaisten viranomaisten väliorganisaationa.
- (49) Maksun, jonka keskitetyt asiointipisteet voivat periä, tulisi olla suhteutettu niiden menettelyjen ja muodollisuuksien kustannuksiin, joita ne hoitavat. Tämän ei tulisi estää jäsenvaltioita valtuuttamasta keskitettyjä asiointipisteitä keräämään myös muita hallinnollisia maksuja, kuten valvontaelimille suoritettavia maksuja.
- (50) Palvelujen tarjoajien ja vastaanottajien olisi saatava helposti käyttöönsä tietyntylaisia tietoja. Kukin jäsenvaltio päättää direktiivin puitteissa, miten tiedot saatetaan palvelujen tarjoajien ja vastaanottajien saataville. Erityisesti jäsenvaltiot voivat täyttää velvollisuutensa varmistaa, että kaikki olennaiset tiedot ovat helposti ja esteettömästi palvelujen tarjoajien ja vastaanottajien saatavilla sekä yleisesti saatavilla julkaisemalla tiedot verkkosivuilla. Annetut tiedot olisi välitettävä selvästi ja yksiselitteisesti.

- (51) Palveluntarjoajille ja vastaanottajille annettuihin tietoihin olisi sisällyttävä etenkin menettelyihin ja muodollisuuksiin liittyvät tiedot, toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot, julkisten rekisterien ja tietokantojen käytön edellytyksiin sekä käytettävissä oleviin oikeussuojakeinoihin liittyvät tiedot sekä palveluntarjoajille tai vastaanottajille käytännön apua tarjoavien yhdistysten ja järjestöjen yhteystiedot. Toimivaltaisten viranomaisten velvollisuuden avustaa palvelujen tarjoajia ja vastaanottajia ei tulisi käsitellä oikeudellista neuvontaa yksittäisissä tapauksissa. Olisi kuitenkin annettava yleistä tietoa siitä, miten vaatimukset yleensä tulkitaan ja miten niitä sovelletaan. Jäsenvaltioiden olisi ratkaistava muun muassa kysymykset, jotka koskevat vastuuta väärien tai harhaanjohtavien tietojen toimittamisesta.
- (52) Sähköisen toimenpide- ja asiointijärjestelmän käyttöönotto kohtuullisen lyhyellä aikavälillä on keskeistä palvelutoiminnan hallinnolliselle yksinkertaistamiselle, josta hyötyvät palveluntarjoajat, vastaanottajat ja toimivaltaiset viranomaiset. Tällaisen tulosvelvoitteen toteuttaminen saattaa edellyttää palveluihin sovellettavien kansallisten säädösten ja muiden sääntöjen mukauttamista. Tämän velvoitteen ei tulisi estää jäsenvaltioita asettamasta sähköisten menettelyjen lisäksi käyttöön muita keinoja kyseisten menettelyjen ja muodollisuuksien hoitamiseksi. Jotta kyseiset menettelyt ja muodollisuudet voitaisiin hoitaa etäältä, jäsenvaltioiden on ensi sijassa varmistettava, että ne voidaan suorittaa valtioiden rajat ylittäen. Tämä tulosvelvoite ei tarkoita menettelyjä tai muodollisuuksia, joita niiden luonteen vuoksi ei voi suorittaa etäältä. Se ei myöskään vaikuta kielten käyttöä koskevaan jäsenvaltioiden lainsäädäntöön.
- (53) Tiettyjä palvelutoimintoja koskevien lupien myöntäminen voi edellyttää, että toimivaltainen viranomainen haastattelee hakijaa arvioidakseen hakijan henkilökohtaista luotettavuutta ja soveltuvuutta kyseessä olevan palvelun suorittamiseen. Tällaisissa tapauksissa muodollisuuksien täyttäminen sähköisiä keinoja käyttäen ei mahdollisesti ole asianmukaista.
- (54) Palvelutoiminnan aloittamiselle olisi voitava asettaa ehdoksi, että sitä varten saadaan lupa toimivaltaiselta viranomaiselta vain siinä tapauksessa, että päätös perustuu syrjimättömyyteen, tarpeellisuuteen ja suhteellisuuteen. Tämä tarkoittaa erityisesti sitä, että lupajärjestelmä on hyväksyttävissä vain, jos jälkikäteisvalvonta ei olisi tehokas, koska jälkikäteen olisi mahdotonta havaita kyseisten palvelujen puutteita. Ennakkovalvonnan puuttuessa mahdollisesti syntyvät riskit ja vaarat on otettava asianmukaisesti huomioon. Näillä direktiivin säännöksillä ei kuitenkaan voida perustella lupajärjestelmiä, jotka kielletään
- muissa yhteisön säädöksissä, kuten sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puitteista 13 päivänä joulukuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/93/EY⁽¹⁾ tai tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) 8 päivänä kesäkuuta 2000 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2000/31/EY⁽²⁾. Keskinäisen arviointimenettelyn tulosten avulla voidaan yhteisön tasolla määritellä toiminnan lajit, joita koskevat lupajärjestelmät olisi poistettava.
- (55) Tämä direktiivin ei tulisi rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta peruuttaa luvat jälkikäteen tapauksissa, joissa lupien myöntämisen ehdot eivät enää täyty.
- (56) Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansanterveys, kuluttajien suojeleminen, eläinten terveys ja kaupunkiympäristön suojeleminen ovat yleistä etua koskevia pakottavia syitä. Tällaisilla pakottavilla syillä voidaan perustella lupajärjestelmiä ja muita rajoituksia. Millään tällaisella lupajärjestelmällä tai rajoituksella ei kuitenkaan saisi harjoittaa kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää. Lisäksi kaikissa tapauksissa olisi noudatettava tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita.
- (57) Niitä tämän direktiivin säännöksiä, jotka koskevat lupajärjestelmiä, olisi sovellettava tapauksiin, joissa toimijoiden palvelutoiminnan aloittaminen tai sen harjoittaminen edellyttää toimivaltaisen viranomaisen päätöstä. Tämä ei koske toimivaltaisten viranomaisten päätöksiä perustaa julkinen tai yksityinen elin erityisen palvelun tarjoamiseksi eikä toimivaltaisten viranomaisten tekemiä sopimuksia erityisen palvelun tarjoamiseksi, johon sovelletaan julkisia hankintoja koskevia sääntöjä, koska tässä direktiivissä ei käsitellä julkisia hankintoja koskevia sääntöjä.
- (58) Palvelutoiminnan aloittamisen ja harjoittamisen helpottamiseksi on tärkeää arvioida lupajärjestelmiä ja niiden perustelua sekä raportoida niistä. Tämä raportointivelvoite koskee ainoastaan lupajärjestelmien olemassaoloa eikä lupien myöntämistä koskevia perustelua ja edellytyksiä.

(1) EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.

(2) EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1.

- (59) Luvan saatuaan palveluntarjoajan olisi pääsääntöisesti voitava aloittaa palvelutoiminta tai harjoittaa sitä koko valtion alueella, ellei luvan alueellinen rajaaminen ole perusteltua yleistä etua koskevin pakottavin syin. Esimerkiksi ympäristönsuojelu voi olla perusteltu syy vaatia kullekin valtion alueella olevalle sijoituspaikalle erillinen lupa. Tämän säännöksen ei tulisi vaikuttaa lupien myöntämistä koskevaan alueelliseen tai paikalliseen toimivaltaan jäsenvaltioissa.
- (60) Tässä direktiivissä ja erityisesti lupajärjestelmiä ja luvan alueellista soveltamisalaa koskevissa säännöksissä ei tulisi puuttua jäsenvaltioiden sisäiseen toimivallanjakoon alueellisella tai paikallisella tasolla, alueellinen ja paikallinen itsehallinto sekä virallisten kielten käyttö mukaan luettuina.
- (61) Säännöksellä, joka koskee luvan myöntämiseen liittyvien ehtojen päällekkäisyyden estämistä, ei tulisi estää jäsenvaltioita soveltamasta omia, lupajärjestelmässä määriteltyjä ehtojaan. Siinä tulisi ainoastaan edellyttää, että toimivaltaiset viranomaiset ottavat huomioon luvanhakijan toisessa jäsenvaltiossa jo täyttämät vastaavat ehdot harkitessaan täyttävätkö luvanhakija kyseiset ehdot. Säännöksessä ei tulisi edellyttää toisen jäsenvaltion lupajärjestelmässä luvan myöntämiselle asetettujen ehtojen soveltamista.
- (62) Jos tiettyyn toimintaan saatavissa olevien lupien määrä on rajattu vähäisistä luonnonvaroista tai teknisistä valmiuksista johtuen, olisi säädettävä menettelystä, jossa valinta suoritetaan useiden mahdollisten ehdokkaiden välillä, jotta vapaan kilpailun avulla kehitetään käyttäjille tarjottavien palvelujen laatua ja edellytyksiä. Tällaisessa menettelyssä olisi varmistettava avoimuus ja tasapuolisuus, ja näin myönnettyjen lupien voimassaoloaika ei saisi olla kohtuuttoman pitkä, lupia ei saisi uusia automaattisesti, eikä niillä saisi millään tavalla suosia palveluntarjoajaa, jonka lupa on päättynyt. Myönnetyn luvan voimassaoloaika olisi erityisesti asetettava siten, ettei estetä tai rajoiteta vapaata kilpailua enempää kuin on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että investoinnit poistetaan kirjanpidossa ja sijoituksille pääomille saadaan kohtuullinen tuotto. Tällä säännöksellä ei tulisi estää jäsenvaltiota rajoittamasta lupien määrää muista kuin vähäisistä luonnonvaroista tai teknisistä valmiuksista johtuvista syistä. Näiden lupien olisi kuuluttava joka tapauksessa muiden tässä direktiivissä säädettyjen lupajärjestelmiä koskevien säännösten soveltamisen piiriin.
- (63) Jollei vastausta ole saatu määräajan kuluttua, lupa olisi katsottava myönnettyksi, jos ei sovelleta erilaisia järjestelyjä. Tiettyjen toimien osalta voidaan kuitenkin säätää erilaisesta järjestelystä, kun se on objektiivisesti perusteltua yleistä etua koskevista pakottavista syistä, mukaan lukien kolmansien osapuolten oikeutettu etu. Tällaisiin erilaisiin järjestelyihin voisi sisältyä jäsenvaltioiden sääntöjä, joiden mukaan hakemus on katsottava hylätyksi, jos toimivaltaiselta viranomaiselta ei ole saatu vastausta, ja tähän hylkäämiseen voidaan hakea muutosta oikeusteitse.
- (64) Palvelujen todellisten sisämarkkinoiden luominen edellyttää, että poistetaan sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden rajoitukset, joita on vielä eräiden jäsenvaltioiden lainsäädännössä ja jotka eivät ole perustamissopimuksen 43 ja 49 artiklan mukaisia. Kiellettävät rajoitukset vaikuttavat etenkin palvelujen sisämarkkinoihin, ja ne on järjestelmällisesti purettava mahdollisimman nopeasti.
- (65) Sijoittautumisvapaus tarkoittaa ensi kädessä yhtäläisen kohtelun periaatetta, jolla kielletään paitsi kaikenlainainen jäsenvaltion kansalaisuuteen perustuva syrjintä myös kaikenlainainen välillinen syrjintä, joka perustuu muihin syihin mutta joka voi johtaa samaan tulokseen. Tämän vuoksi palvelutoiminnan aloittamiselle tai harjoittamiselle jäsenvaltiossa pääasiallisena tai toissijaisena toimintana ei saisi asettaa sijoittautumis-, asuin- tai kotipaikkaa tai palvelun pääasiallista suorituspaikkaa koskevia kriteerejä. Näihin kriteereihin ei kuitenkaan tulisi sisältyä vaatimusten, joiden mukaan palveluntarjoajan taikka hänen työntekijänsä tai edustajansa on oltava läsnä palvelua suoritettaessa, kun tämä on perusteltua yleistä etua koskevasta pakottavasta syystä. Jäsenvaltio ei saisi myöskään asettaa rajoituksia sellaisen toisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan perustettujen yhteisöjen, joiden alueella niillä on pääasiallinen sijoittautumispaikka, oikeuskelpoisuudelle ja oikeudelliselle toimintakyvylle. Jäsenvaltio ei myöskään saisi millään tavoin suosia palveluntarjoajia, joilla on erityinen kansallinen tai paikallinen sosioekonominen side jäsenvaltioon, eikä rajoitaa palveluntarjoajan sijoittautumispaikan perusteella tämän vapautta hankkia, käyttää tai luovuttaa oikeuksia ja tavaroita tai ottaa erimuotoista luottoa ja hankkia tiloja, jotka ovat tarpeen toiminnan aloittamisessa tai tosiasiallisessa harjoittamisessa.
- (66) Taloudellisen testin läpäiseminen ei saisi olla edellytyksenä palvelutoiminnan aloittamiselle tai harjoittamiselle jäsenvaltiossa. Kiellolla asettaa taloudellisia testejä luvan myöntämisen ennakkoehdoksi tarkoitetaan taloudellisia testejä itsessään muttei muita vaatimuksia, jotka ovat objektiivisesti perusteltavissa yleistä etua koskevin pakottavin syin, kuten kaupunkiympäristön suojelun taikka sosiaalipolitiikkaan ja kansanterveyteen liittyvien tavoitteiden perusteella. Tämä kiello ei saisi koskea kilpailuoikeuden soveltamisesta vastaavien viranomaisten toimivallan käyttämistä.

- (67) Vakuuksien tai vakuutuksen osalta vaatimuksia koskevaa kieltoa olisi sovellettava ainoastaan velvoitteeseen, jonka mukaan edellytetyt vakuuksien tai vakuutuksen on oltava asianomaiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen rahoituslaitoksen antamia.
- (68) Ennakolta rekisteröitymisen osalta vaatimuksia koskevaa kieltoa olisi sovellettava ainoastaan palveluntarjoajan velvoitteeseen olla ennen sijoittautumista tietyn ajan kirjoittautuneena asianomaisen valtion alueella pidettäviin rekistereihin.
- (69) Jotta voidaan yhteensovittaa kansallisten säädösten nykyaikaistaminen sisämarkkinoiden vaatimuksia vastaavalla tavalla, kunkin jäsenvaltion olisi arvioitava tiettyjä kansallisia syrjimättömiä vaatimuksia, jotka ovat luonteeltaan sellaisia, että ne voivat rajoittaa voimakkaasti tai jopa estää toiminnan aloittamisen tai harjoittamisen sijoittautumisvapauden nojalla. Tässä arvioinnissa olisi tarkasteltava ainoastaan, täyttävätkö nämä vaatimukset yhteisöjen tuomioistuimen jo vahvistamat sijoittautumisvapautta koskevat perusteet. Se ei saisi koskea yhteisön kilpailulainsäädännön soveltamista. Jos nämä vaatimukset ovat syrjiviä tai niiden objektiivisena perusteena ei ole yleistä etua koskeva pakottava syy tai ne eivät ole oikeasuhteisia, ne on poistettava tai niitä on muutettava. Arvioinnin tulos riippuu toiminnan ja kyseisen yleisen edun luonteesta. Tällaiset vaatimukset voivat olla täysin perusteltuja erityisesti silloin, kun ne edistävät sosiaalipoliittisia tavoitteita.
- (70) Tätä direktiiviä sovellettaessa ja rajoittamatta perustamis-sopimuksen 16 artiklan soveltamista palveluja voidaan pitää yleistä taloudellista etua koskevinä palveluina vain siinä tapauksessa, että palveluntarjoaja tarjoaa niitä jäsenvaltion sille uskoman yleiseen etuun liittyvän erityistehtävän suorittamiseksi. Toimeksianto olisi tehtävä yhdellä tai useammalla säädöksellä, joiden muodosta kyseinen jäsenvaltio päättää, ja siinä olisi määriteltävä erityistehtävän täsmällinen luonne.
- (71) Tässä direktiivissä tarkoitettu keskinäinen arviointi ei saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden vapauteen vahvistaa kansallisissa säädöksissä yleisen edun suojelun korkea taso erityisesti sosiaalipoliittikan tavoitteiden saavuttamiseksi. Keskinäisessä arvioinnissa on lisäksi otettava täysimääräisesti huomioon yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen ja niille osoitettujen erityistehtävien erityispiirteet. Tämä voi oikeuttaa tiettyihin sijoittautumisvapautta koskeviin rajoituksiin erityisesti, jos rajoituksilla tavoitellaan kansanterveyden suojelua ja sosiaalipoliittikan tavoitteita ja jos ne täyttävät 15 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdassa vahvistetut ehdot. Esimerkiksi kun on kyse vaatimuksesta valita tietty oikeudellinen muoto tiettyjen sosiaalialan palvelujen tarjoamiseksi, yhteisöjen tuomioistuimien jo todennut, että voi olla perusteltua edellyttää palveluntarjoajan olevan voittoa tavoittelematon.
- (72) Yleistä taloudellista etua koskeville palveluille osoitetaan tärkeitä tehtäviä, jotka liittyvät sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen. Tässä direktiivissä säädetty arviointiprosessi ei saa haitata näiden tehtävien suorittamista. Kyseinen prosessi ei saa vaikuttaa tällaisten tehtävien suorittamista koskeviin tarpeellisiin vaatimuksiin, mutta samalla olisi puututtava sijoittautumisvapauden perusteet-tomiin rajoituksiin.
- (73) Tutkittaviin vaatimuksiin kuuluvat kansalliset säännöt, joiden mukaan muista kuin ammatilliseen pätevyyteen liittyvistä syistä tietyn toiminnan järjestäminen sallitaan vain määrättyille palveluntarjoajille. Vaatimuksiin kuuluvat myös palveluntarjoajalle asetettu velvoite valita tietty oikeudellinen muoto, kuten että tämän on oltava oikeushenkilö, henkilöyhtiö, voittoa tavoittelematon yhteisö tai pelkästään luonnollisten henkilöiden omistama yhtiö, sekä osakepääoman omistamista koskevat vaatimukset, kuten tietylle palvelutoiminnalle asetettu vaatimus vähimmäispääomasta tai osakkeenomistajien tai liikkeenjohdon erityistä pätevyyttä koskeva vaatimus. Arviointi pakollisten vähimmäis- tai enimmäishintojen yhteensopivuudesta sijoittautumisvapauden kanssa koskee vain toimivaltaisten viranomaisten nimenomaisesti tiettyjen palvelujen tarjoamiselle määrittämiä hintoja eikä esimerkiksi hintojen määrittämistä koskevia yleisiä sääntöjä, joita sovelletaan muun muassa kiinteistövuokraukseen.
- (74) Keskinäinen arviointiprosessi merkitsee sitä, että täytäntöönpanovaiheen aikana jäsenvaltioiden olisi ensin kartoitettava lainsäädäntönsä sen selvittämiseksi, onko niiden oikeusjärjestelmässä edellä mainittuja vaatimuksia. Jäsenvaltioiden olisi laadittava viimeistään täytäntöönpanovaiheen päättyessä selvitys kartoituksen tuloksista. Kaikki selvitykset toimitetaan kaikille muille jäsenvaltioille ja asianomaisille osapuolille. Jäsenvaltiot voivat sen jälkeen esittää kuuden kuukauden kuluessa selvityksiä koskevat huomautuksensa. Komission olisi laadittava viimeistään vuosi sen jälkeen, kun tämä direktiivi on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä, tiivistelmä, johon on liitetty tarvittaessa ehdotuksia lisäaloitteiksi. Komissio voisi avustaa tarvittaessa jäsenvaltiota yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden kanssa yhteisen menettelytavan laatimisessa.
- (75) Se, että tässä direktiivissä määritellään tietyt vaatimukset, jotka jäsenvaltioiden on poistettava tai arvioitava kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista koskevan vaiheen aikana, ei estä käynnistämästä perustamissopimuksen 43 tai 49 artiklan mukaisten velvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä jäsenvaltiota vastaan.

- (76) Tämä direktiivi ei koske tavaroiden vapaata liikkuvuutta säätelevien perustamissopimuksen 28–30 artiklan soveltamista. Palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaan säännökseen perustuvia kiellettyjä rajoituksia ovat vaatimukset, joita sovelletaan palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen, ei siis tavaroihin sinänsä.
- (77) Kun toimija siirtyy toiseen jäsenvaltioon harjoittaakseen siellä palvelutoimintaa, on erotettava toisistaan sijoittautumisvapauden piiriin kuuluvat tilanteet ja palvelujen vapaan liikkuvuuden piiriin kyseisen toiminnan tilapäisyyden perusteella kuuluvat tilanteet. Tehtäessä ero sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden välillä on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ratkaisevaa se, onko toimija sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa se tarjoaa kyseistä palvelua. Jos toimija on sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa se tarjoaa palveluja, sen olisi kuuluttava sijoittautumisvapauden soveltamisalaan. Jos toimija ei ole sijoittautunut jäsenvaltioon, jossa palvelua tarjotaan, sen toiminnan olisi kuuluttava puolestaan palvelujen vapaan liikkuvuuden piiriin. Yhteisöjen tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että kulloisenkin toiminnan tilapäisyyttä on arvioitava paitsi palveluntarjonnan keston myös sen toistuvuuden, ajoittaisuuden tai jatkuvuuden perusteella. Palveluntarjonnan tilapäisyys ei saisi sulkea pois mahdollisuutta, että palveluntarjoajalla olisi jäsenvaltiossa, jossa palvelua tarjotaan, tietty infrastruktuuri, kuten toimisto-, asiakas- tai muu vastaanottotila, kunhan kyseinen infrastruktuuri on välttämätön palveluntarjonnan toteuttamiseksi.
- (78) Jotta varmistetaan palvelujen vapaan liikkuvuuden tehokas täytäntöönpano sekä taataan palvelujen vastaanottajille ja tarjoajille mahdollisuus saada ja tuottaa palveluja kaikkialla yhteisössä ilman rajoja, olisi täsmennettävä, missä määrin voidaan soveltaa sen jäsenvaltion vaatimuksia, jossa palvelua tarjotaan. On välttämätöntä säätää, että palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva säännös ei estä jäsenvaltiota, jossa palvelu tarjotaan, saattamasta 16 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdan mukaisesti voimaan erityisvaatimuksia yleisen järjestyksen tai yleisen turvallisuuden perusteella taikka kansanterveyden tai ympäristön suojelemiseksi.
- (79) Yhteisöjen tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että jäsenvaltiolla säilyy oikeus toteuttaa toimenpiteitä sen estämiseksi, että palveluntarjoajat saavat väärin perustein etua sisämarkkinoiden periaatteiden noudattamisesta. Palveluntarjoajan harjoittama väärinkäyttö on todennettava tapauskohtaisesti.
- (80) On aiheellista varmistaa, että palveluntarjoajat voivat ottaa palveluntarjoamisen kannalta olennaiset välineet mukaansa, kun he matkustavat suorittamaan palveluja toisessa jäsenvaltiossa. Erityisesti on tärkeää välttää tapauksia, joissa palvelua ei voida suorittaa ilman välineitä, sekä tilanteita, joissa palveluntarjoajille aiheutuu lisäkustannuksia esimerkiksi siitä, että heidän on vuokrattava tai ostettava välineitä, jotka ovat erilaisia kuin ne, joita he tavanomaisesti käyttävät, tai siitä, että heidän on poikettava tavanomaisesta toiminnanharjoittamistavastaan merkittävällä tavalla.
- (81) Välineellä ei tarkoiteta fyysisiä esineitä, jotka palveluntarjoaja toimittaa asiakkaalle tai jotka tulevat osaksi fyysisiä esineitä palvelutoiminnan tuloksena (esimerkiksi rakennusmateriaalit tai varaosat) tai joita käytetään paikalla tai jätetään sinne palveluja tarjottaessa (kuten polttoaineet, räjähteet, ilotulitteet, torjunta-aineet, myrkyt tai lääkkeet).
- (82) Tämän direktiivin säännökset eivät saisi estää jäsenvaltiota soveltamasta työehtoja koskevia sääntöjä. Laeissa, asetuk-sissa ja hallinnollisissa määräyksissä vahvistettujen sääntöjen olisi perustamissopimuksen mukaisesti oltava perusteltuja työntekijöiden suojeluun liittyvistä syistä ja syrjimättömiä, tarpeellisia ja oikeasuhteisia yhteisöjen tuomioistuimen tulkinnan mukaisesti ja muun asiaankuuluvan yhteisön oikeuden mukaisia.
- (83) On aiheellista varmistaa, että palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan säännöksen soveltamisesta ei voi poiketa muilla kuin poikkeusten piiriin kuuluvilla aloilla. Nämä poikkeukset ovat välttämättömiä, jotta voidaan ottaa huomioon sisämarkkinoiden yhdentymisaste sekä palveluja koskevat tietyt yhteisön säännökset, joiden mukaan palveluntarjoajaan on sovellettava muun kuin sijoittautumisjäsenvaltion lainsäädäntöä. Lisäksi olisi voitava poikkeuksellisesti tietyissä yksittäistapauksissa toteuttaa toimenpiteitä tietyn palveluntarjoajan varalta sisältöä ja menettelyä koskevin tietyin tarkoin määritellyin edellytyksin. Lisäksi palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien poikkeuksellisesti hyväksytyjen rajoitusten olisi oltava niiden perusoikeuksien mukaisia, jotka kuuluvat erottamattomasti yhteisön oikeusjärjestyksen mukaisiin yleisiin oikeusperiaatteisiin.
- (84) Postipalvelujen osalta tehtäviä poikkeuksia palvelujen tarjoamisen vapautta koskevasta säännöksestä olisi sovellettava sekä yleispalvelujen tarjoajalle varattuihin toimiin että muihin postipalveluihin.

- (85) Saatavien oikeudelliseen perintään liittyvän poikkeuksen palvelujen tarjoamisen vapautta koskevasta säännöksestä ja viittauksen mahdolliseen tulevaan yhdenmukaistamissäädökseen olisi koskettava vain sellaisten toimintojen aloittamista ja harjoittamista, joissa on kysymys erityisesti saatavien perintään liittyvien asioiden saattamisesta tuomioistuimen käsiteltäväksi.
- (86) Tämä direktiivi ei vaikuta työehtoihin, joita palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY ⁽¹⁾ mukaisesti sovelletaan työntekijöihin, jotka on lähetetty tuottamaan palvelu toisen jäsenvaltion alueella. Direktiivissä 96/71/EY säädetään tällaisten tapausten osalta, että palveluntarjoajan on noudatettava luetelluilla aloilla siinä jäsenvaltiossa sovellettavia työehtoja, jossa palvelua tarjotaan. Näitä työehtoja ovat: enimmäistyöajat ja vähimmäislepoajat, palkallisten vuosilomien vähimmäiskesto, vähimmäispalkat ja ylityökorvaukset, työntekijöiden vuokraamista koskevat ehdot ja erityisesti työvoimanvuokrausyritysten käyttöön asettamien työntekijöiden suojeleminen, työturvallisuus, työterveys ja työhygienian, raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden naisten sekä lasten ja nuorten työehtoihin ja -oloihin sovellettavat suojatoimenpiteet, miesten ja naisten tasa-arvoinen kohtelu sekä muut syrjäntäkieltoa koskevat säännökset. Tämä käytäntö ei koske vain lakisääteisiä työehtoja vaan myös työehtosopimuksissa tai välitystuomioilla vahvistettuja työehtoja, jotka on julistettu sitoviksi tai jotka ovat yleisesti sovellettavia direktiivissä 96/71/EY tarkoitetulla tavalla. Tämä direktiivi ei myöskään estä jäsenvaltioita soveltamasta työehtoja muihin kuin direktiivin 96/71/EY 3 artiklan 1 kohdassa lueteltuihin tapauksiin yleisen järjestyksen perusteella.
- (87) Tämä direktiivi ei saisi vaikuttaa myöskään työehtoihin tapauksissa, joissa rajat ylittävän palvelun tuottamista varten palkattu työntekijä on palkattu siinä jäsenvaltiossa, jossa palvelu suoritetaan. Direktiivi ei myöskään saisi vaikuttaa niiden jäsenvaltioiden oikeuteen, joissa palvelu suoritetaan, määritellä työsuhteen olemassaolon kriteerit sekä ero itsenäisten ammatinharjoittajien ja palkattujen työntekijöiden välillä ns. näennäiset itsenäiset ammatinharjoittajat mukaan luettuina. Perustamissopimuksen 39 artiklassa tarkoitettua työsuhteen olennaisena tunnusmerkkinä olisi oltava se, että henkilö tekee tietynä aikana toiselle henkilölle tämän johdon alaisena työsuorituksen ja saa siitä vastikkeeksi palkkaa. Perustamissopimuksen 43 ja 49 artiklassa tarkoitettuna itsenäisenä ammattina on pidettävä sellaista ammattia, jota henkilö harjoittaa ilman alaisuussuhdetta.
- (88) Palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaa säännöstä ei tulisi soveltaa, kun jonkin toiminnan harjoittaminen on jäsenvaltiossa yhteisön lainsäädännön mukaisesti sallittu vain tietyille ammattikunnalle esimerkiksi sallimalla vain asianajajien antaa oikeudellista neuvontaa.
- (89) Poikkeus palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan säännöksen soveltamisesta, kun on kyse sellaisen ajoneuvon rekisteröinnistä, joka on leasingvuokrattu muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa sitä käytetään, on tulosta yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä, jossa todetaan, että jäsenvaltio voi asettaa tällaisen velvoitteen alueellaan käytetyille ajoneuvoille oikeasuhteisin ehdoin. Tämä poikkeus ei koske satunnaista tai tilapäistä vuokrausta.
- (90) Palveluntarjoajan ja asiakkaan sekä työnantajan ja työntekijän välisiä sopimussuhteita ei ole syytä sisällyttää tämän direktiivin soveltamisalaan. Palveluntarjoajan sopimusvelvoitteisiin ja sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettava lainsäädäntö olisi määriteltävä kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaisesti.
- (91) Jäsenvaltioille olisi jätettävä mahdollisuus ryhtyä palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan säännöksen soveltamisesta poikkeaviin toimenpiteisiin toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen palveluntarjoajan suhteen poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksissa palvelujen turvallisuuden perusteella. Tällaisten toimenpiteiden toteuttamismahdollisuus olisi kuitenkin oltava käytettävissä ainoastaan yhteisön laajuisen yhdenmukaistamisen puuttuessa.
- (92) Palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevat tämän direktiivin vastaiset rajoitukset voivat johtua paitsi toimenpiteistä palveluntarjoajaa kohtaan myös monista esteistä, jotka haittaavat vastaanottajien ja erityisesti kuluttajien mahdollisuuksia käyttää palveluja. Tässä direktiivissä luetellaan esimerkinomaisesti tietyntyyppisiä vastaanottajaan kohdistuvia rajoituksia tilanteessa, jossa tämä haluaa käyttää toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen palveluntarjoajan palvelua. Tämä koskee myös tapauksia, joissa palvelujen vastaanottajien on hankittava lupa toimivaltaisilta viranomaisilta tai annettava toimivaltaisille viranomaisille ilmoitus vastaanottaakseen palvelun johonkin toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelta palveluntarjoajalta. Tämä ei koske yleisiä lupajärjestelmiä, joita sovelletaan myös sellaisen palvelun käyttöön, jonka suorittaa samaan jäsenvaltioon sijoittautunut palveluntarjoaja.

(1) EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1.

- (93) Tietyn palvelun käyttöön myönnettävän avustuksen käsitettä ei tulisi soveltaa jäsenvaltioiden etenkin sosiaali- tai kulttuurialalla myöntämiin tukiin, joihin sovelletaan yhteisön kilpailusääntöjä, eikä myöskään tietyn palvelun käyttöön liittyttämiin yleisiin avustuksiin, kuten opiskelijoille myönnettäviin avustuksiin tai lainoihin.
- (94) Palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien perustamissopimuksen määräysten mukaan vastaanottajan kansalaisuuteen tai asuinmaahan tai asuinpaikkakuntaan perustuva syrjintä on kielletty. Syrjintänä pidettäisiin esimerkiksi ainoastaan toisen jäsenvaltion kansalaisille asetettua velvoitetta toimittaa palvelun tai edullisempien ehtojen tai hintojen saamiseksi alkuperäisiä asiakirjoja tai oikeaksi todistettuja jäljennöksiä, kansalaisuuden osoittava todistus tai virallisia asiakirjakäännöksiä. Syrjivien vaatimusten kieltäminen ei saisi kuitenkaan estää tietyille vastaanottajille varattujen ja etenkin hinnoitteluun liittyvien etuuskien soveltamista oikeutetuin ja objektiivisin perustein.
- (95) Sisämarkkinoiden syrjimättömyysperiaate edellyttää, että vastaanottajalla ja etenkin kuluttajalla olevaa mahdollisuutta käyttää yleisölle tarjottua palvelua ei kielletä tai rajoiteta vastaanottajan kansalaisuuden tai asuinpaikan perusteella yleisön tietoon saatetuissa yleisissä ehdoissa. Tämän perusteella ei kuitenkaan pidetä laittomana syrjintänä sitä, että yleisissä ehdoissa vahvistetaan palvelun tuottamiseen liittyviä vaihtelevia tariffeja, hintoja ja ehtoja, jotka perustellaan objektiivisin tekijöin, jotka voivat vaihdella maittain ja joita voivat olla esimerkiksi etäisyydestä johtuvat lisäkustannukset, palvelun tuottamisen tekniset ominaispiirteet, erilaiset markkinaolosuhteet, kuten kysynnän kasvu tai väheneminen, joka johtuu kausivaihteluista, jäsenvaltioiden erilaisista lomakausista ja eri kilpailijoiden hinnoittelusta, tai sijoittautumisjäsenvaltion määräyksistä poikkeaviin määräyksiin liittyvät lisäriskit. Tämän perusteella ei myöskään ole laitonta syrjintää se, että kuluttajalle ei tarjota palvelua sen vuoksi, että tietyllä alueella ei ole olemassa vaadittavia tekijän- tai teollisoikeuksia.
- (96) On aiheellista säätää, että palveluntarjoajan on ilmoitettava sähköpostiosoitteensa ja verkkosivustonsa osoite yhtenä keinona palveluntarjoajalta edellytettävien tietojen toimittamiseksi helposti vastaanottajan saataville. Velvoite, jonka mukaan palveluntarjoajien on annettava tietyt tiedot aineistossa, jossa tarjottavat palvelut esitellään yksityiskohtaisesti, ei kuitenkaan saisi koskea yleisluonteisia kaupallisia tiedotteita, kuten mainontaa, vaan pikemminkin esitteitä, joissa ehdotettuja palveluja esitellään yksityiskohtaisesti, myös verkkosivustolla olevia esitteitä.
- (97) Tässä direktiivissä on tarpeen säätää palvelujen korkeaa laatua koskevista tietyistä säännöistä, joilla varmistetaan erityisesti tietoja ja avoimuutta koskevat vaatimukset. Näitä sääntöjä olisi sovellettava sekä tapauksiin, joissa tarjotaan rajatylittäviä palveluja jäsenvaltioiden välillä että tapauksiin, joissa jäsenvaltioon sijoittautunut palveluntarjoaja tarjoaa siellä palveluja, asettamatta tarpeettomia rasitteita pk-yrityksille. Ne eivät saisi millään tavalla estää jäsenvaltioita soveltamasta tämän direktiivin ja muun yhteisön oikeuden mukaisesti muita tai erilaisia laatuvaatimuksia.
- (98) Sellaisten palvelujen tarjoajilta, joihin sisältyy välitön ja erityinen terveys- tai turvallisuusriski tai erityinen taloudellinen riski vastaanottajan tai kolmannen henkilön kannalta, olisi periaatteessa vaadittava asianmukainen ammatillinen vastuuvakuutus tai vastaava tai vertailukelpoinen vakuus, mikä merkitsee sitä, että palveluntarjoajalla olisi pääsääntöisesti oltava riittävän kattava vakuutus yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa kuin sijoittautumisjäsenvaltiossa tarjoamansa palvelun osalta.
- (99) Vakuutuksen tai vakuuden olisi oltava riskin luonteeseen ja laajuuteen nähden oikeassa suhteessa. Sen vuoksi olisi tarpeen, että palveluntarjoajan vakuutuksen kattavuus olisi rajatylittävä vain, jos palveluntarjoaja tosiasiallisesti tarjoaa palveluja muissa jäsenvaltioissa. Jäsenvaltiot eivät saisi vahvistaa yksityiskohtaisempia sääntöjä vakuutuksen kattavuudesta ja asettaa esimerkiksi vakuutusmäärää koskevia vähimmäismääriä tai vakuutuksen kattavuuteen sovellettavia poikkeuksia koskevia rajoituksia. Palveluntarjoajien ja vakuutusyhtiöiden olisi voitava joustavasti neuvotella riskin luonteen ja laajuuden tarkasti kattavat vakuutukset. Ei ole tarpeen myöskään säätää lailla velvoitteesta ottaa asianmukainen vakuutus. Tältä osin olisi riittävää, että vakuuttamisvelvoite sisältyy ammatillisten järjestöjen vahvistamiin eettisiin sääntöihin. Vakuutusyhtiöitä ei myöskään saisi velvoittaa myöntämään vakuutusta.
- (100) On tarpeen poistaa säännelyjä ammatteja koskevan kaupallisen viestinnän täydelliset kiellot, jolloin ei kuitenkaan poistettaisi kaupallisen viestinnän sisältöön kohdistuvia kieltoja vaan ne, joilla kielletään yleisesti tietyn ammatin osalta yhden tai useamman tyyppinen kaupallinen viestintä, esimerkiksi kaikki mainokset tietynlaisissa joukkoviestimissä tai osassa niitä. Kaupallisen viestinnän sisällön ja sitä koskevien menettelyjen osalta ammattihenkilöitä olisi kehotettava laatimaan yhteisön tason käytännösääntöjä yhteisön lainsäädäntöä noudattaen.

- (101) Palvelujen vastaanottajien ja erityisesti kuluttajien edun kannalta on syytä varmistaa, että palveluntarjoajat voivat tarjota monialapalveluja ja että näiden palvelujen tarjoamista rajoitetaan ainoastaan siinä määrin kuin se on tarpeellista säänneltyjen ammattien harjoittajien riippumattomuuden, puolueettomuuden ja luotettavuuden takaamiseksi. Tämä ei vaikuta sellaisiin toiminnan harjoittamista koskeviin rajoituksiin ja kieltoihin, joiden tarkoituksena on varmistaa riippumattomuus tapauksissa, joissa jäsenvaltio antaa palveluntarjoajalle erityistehtäviä varsinkin kaupunkisuunnittelun alalla, eikä se saisi vaikuttaa kilpailusääntöjen soveltamiseen.
- (102) Vastaanottajille tarjottujen ja tuotettujen palvelujen laatua koskevan avoimuuden lisäämiseksi ja vertailukelpoisten perusteiden mukaan tehtyjen arviointien edistämiseksi on tärkeää, että merkintöjen ja muiden erottuvien merkkien merkitystä koskevat tiedot ovat helposti saatavilla. Tällainen avoimuusvaatimus on erityisen merkittävä matkailualan kaltaisilla aloilla ja varsinkin hotellipalveluissa, joiden luokittelujärjestelmä on laajalti käytössä. Lisäksi olisi tutkittava, missä määrin eurooppalainen standardointi voi olla avuksi palvelujen yhteensopivuuden ja laadun edistämiseksi. Eurooppalaisia standardeja kehittävät Euroopan standardointielimet, joita ovat Euroopan standardointikomitea (CEN), Euroopan sähkötekniikan standardointikomitea (Cenelec) ja Euroopan telealan standardointilaitos (ETSI). Tarvittaessa komissio voi antaa toimeksiannon erityisten eurooppalaisten standardien laatimiseksi niiden menettelyjen mukaisesti, joista on säädetty teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/34/EY⁽¹⁾.
- (103) Tuomioistuinten päätösten täytäntöönpanoon liittyvien mahdollisten ongelmien ratkaisemiseksi on syytä säätää, että jäsenvaltiot hyväksyvät toiseen jäsenvaltioon sijoitettuneiden laitosten tai elinten, kuten pankkien, vakuutusentantajien tai muiden rahoituspalvelujen tarjoajien, vastaavat vakuudet.
- (104) Jäsenvaltioiden kuluttajansuojaviranomaisten verkoston kehittäminen, josta on annettu asetus (EY) N:o 2006/2004, täydentää tässä direktiivissä säädettyä yhteistyötä. Kuluttajansuojalainsäädännön soveltaminen rajatylittäviin tilanteisiin etenkin uusien markkinointi- ja myyntikäytänteiden kehittymisen myötä sekä tarve poistaa eräitä alan yhteistyötä haittaavia esteitä edellyttävät jäsenvaltioilta entistä tiiviimpää yhteistyötä. Tällä alalla onkin välttämätöntä varmistaa, että jäsenvaltiot vaativat toimijoita lopettamaan alueellaan laittomat käytänteet, jotka kohdistuvat toisen jäsenvaltion kuluttajiin.
- (105) Hallinnollinen yhteistyö on olennaisen tärkeää palvelujen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta. Jäsenvaltioiden yhteistyön puute johtaa palveluntarjoajiin sovellettavien sääntöjen nopeaan lisääntymiseen tai rajatylittävän toiminnan tarkastusten päällekkäisyyteen, ja epärehelliset kauppiat voivat myös käyttää sitä hyväkseen välttääkseen valvontaa tai kiertääkseen palveluihin sovellettavia kansallisia sääntöjä. Tämän vuoksi on olennaisen tärkeää säätää jäsenvaltioille selvät, oikeudellisesti sitovat velvoitteet tehokasta yhteistyötä varten.
- (106) Hallinnollista yhteistyötä koskevassa luvussa tulisi "valvonnalla" tarkoittaa seurantaa ja selvityksiä, ongelmien ratkaisua, lainvalvontaa ja seuraamusten täytäntöönpanoa sekä niihin liittyviä jatkotoimenpiteitä.
- (107) Tavanomaisissa olosuhteissa keskinäisen avunannon tulisi tapahtua suoraan toimivaltaisten viranomaisten kesken. Jäsenvaltioiden nimeämien yhteyspisteiden olisi edellytettävä avustavan tässä prosessissa ainoastaan ongelmatilanteissa, esimerkiksi jos tarvitaan apua asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen määrittämisessä.
- (108) Eräitä keskinäiseen avunantoon liittyviä velvoitteita tulisi soveltaa kaikkiin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluviin tapauksiin, myös silloin kun palveluntarjoaja sijoittautuu toiseen jäsenvaltioon. Toisia keskinäiseen avunantoon liittyviä velvoitteita tulisi soveltaa vain sellaiseen rajatylittävään palvelujen tarjoamiseen, johon sovelletaan palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaa säännöstä. Eräitä toisia velvoitteita taas tulisi soveltaa kaikkeen rajatylittävään palvelujen tarjoamiseen, mukaan luettuina ne alat, joita palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva säännös ei koske. Rajatylittävään palvelujen tarjoamiseen olisi kuuluttava tapausten, joissa palveluja tarjotaan etäältä ja joissa vastaanottaja matkustaa palveluntarjoajan sijoittautumisjäsenvaltioon palvelujen vastaanottamista varten.
- (109) Siinä tapauksessa, että palveluntarjoaja siirtyy muuhun jäsenvaltioon kuin sijoittautumisjäsenvaltioon, olisi säädettävä näiden kahden jäsenvaltion välisestä keskinäisestä avusta, jotta kyseinen muu kuin alkuperäjäsenvaltioon oleva jäsenvaltio voi suorittaa tarkistuksia, tarkastuksia ja tutkimuksia sijoittautumisjäsenvaltion pyynnöstä tai suorittaa omasta aloitteestaan kyseisiä tarkastuksia, jos on kyse yksinomaan tosiseikkojen toteamisesta.
- (110) Jäsenvaltioiden ei kuitenkaan pitäisi voida kiertää tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä – mukaan luettuna palvelujen tarjoamisen vapautta koskeva säännös – tekemällä syrjiviä tai suhteettomia tarkistuksia, tarkastuksia tai tutkimuksia.

⁽¹⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

- (111) Tämän direktiivin säännökset palveluntarjoajien hyvää mainetta koskevasta tietojenvaihdosta eivät saisi korvata poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevia aloitteita eivätkä etenkin lainvalvonnasta vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten ja rikosrekisterien välistä tietojenvaihtoa koskevia aloitteita.
- (112) Jäsenvaltioiden välisen yhteistyön edellytyksenä on toimiva sähköinen tietojärjestelmä, jonka avulla toimivaltaiset viranomaiset voivat helposti tunnistaa asianomaiset yhteistyökumppaninsa muissa jäsenvaltioissa ja viestiä tehokkaasti.
- (113) On aiheellista säätää, että jäsenvaltiot kannustavat yhteistyössä komission kanssa sidosryhmiä laatimaan yhteisön tason käytännesääntöjä, joiden tavoitteena on erityisesti palvelujen laadun parantaminen ja joissa otetaan huomioon kunkin ammatin erityispiirteet. Käytännesääntöjen on oltava yhteisön oikeuden mukaisia ja täytettävä erityisesti kilpailulainsäädännön vaatimukset. Niiden olisi oltava sopuoinnussa jäsenvaltioissa voimassa olevien hyvää ammattitapaa koskevien oikeudellisesti sitovien sääntöjen kanssa.
- (114) Jäsenvaltioiden olisi kannustettava erityisesti ammattialajärjestöjä, ammatillisia järjestöjä ja vastaavia elimiä laatimaan käytännesääntöjä yhteisön tasolla. Näihin käytännesääntöihin olisi sisällytettävä – kunkin ammatin erityispiirteet huomioon ottaen – säänneltyjä ammatteja koskevan kaupallisen viestinnän säännöt sekä säänneltyjen ammattien hyvää ammattitapaa koskevat säännöt, joiden tavoitteena on taata erityisesti riippumattomuus, puolueettomuus ja ammatillinen salassapitovelvollisuus. Lisäksi käytännesääntöihin olisi sisällytettävä kiinteistönvälittäjien toimintaa ohjaavat ehdot. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava rinnakkaistoimenpiteitä kannustaakseen ammattialajärjestöjä ja ammatillisia järjestöjä tai vastaavia elimiä panemaan yhteisön tasolla hyväksytyt käytännesäännöt täytäntöön kansallisella tasolla.
- (115) Yhteisön tason käytännesääntöjen tarkoituksena on asettaa toiminnalle vähimmäisvaatimukset, ja ne täydentävät jäsenvaltioiden oikeudellisia vaatimuksia. Ne eivät estä jäsenvaltioita toteuttamasta yhteisön lainsäädännön mukaisesti tiukempia lainsäädäntöön kuuluvia toimenpiteitä tai kansallisia ammatillisia järjestöjä antamasta mahdollisuutta laajempaan suojaan kansallisissa käytännesäännöissään.
- (116) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän direktiivin tavoitteita, eli palveluntarjoajien vapautta sijoitautua jäsenvaltioihin ja palvelujen vapaata liikkuvuutta jäsenvaltioiden välillä haittaavien esteiden poistaminen, vaan ne voidaan toiminnan laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainituissa artiklassa

vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

- (117) Tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti,
- (118) Jäsenvaltioita kannustetaan paremmasta lainsäädännöstä toimielinten välillä tehdyn sopimuksen⁽²⁾ 34 kohdan mukaisesti laatimaan itseään varten ja yhteisön edun vuoksi omia taulukoitaan, joista ilmenee mahdollisuuksien mukaan direktiivin ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista koskevien toimenpiteiden välinen vastaavuus, ja julkaisemaan ne,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tässä direktiivissä vahvistetaan yleissäännökset, joiden avulla edistetään palveluntarjoajien sijoittautumisvapautta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta niin, että samalla taataan palvelujen korkea laatu.
2. Tässä direktiivissä ei käsitellä sellaisten yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen vapauttamista, jotka on varattu julkisille tai yksityisille tahoille, eikä palveluja tarjoavien julkisten tahojen yksityistämistä.
3. Tässä direktiivissä ei käsitellä palveluja tarjoavien monopoliin purkamista eikä jäsenvaltioiden myöntämää tukea, jota koskevat yhteisön kilpailusäännöt.

Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden vapauteen yhteisön oikeuden mukaisesti määritellä, mitä palveluja ne pitävät yleistä taloudellista etua koskevinä palveluina, miten nämä palvelut olisi järjestettävä ja rahoitettava valtiontukisääntöjen mukaisesti ja mitä erityisiä velvoitteita niihin olisi sovellettava.

4. Tämä direktiivi ei vaikuta toimiin, joita yhteisössä tai jäsenvaltioissa toteutetaan yhteisön oikeuden mukaisesti kulttuurisen tai kielellisen monimuotoisuuden tai tiedotusvälineiden moniarvoisuuden suojelemiseksi tai edistämiseksi.

(1) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

(2) EUVL C 321, 31.12.2003, s. 1.

5. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden rikoslainsäädäntöön. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä kiertäen rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta soveltamalla rikosoikeudellisia säännöksiä, joilla nimenomaisesti säännellään palvelutoiminnan aloittamista tai harjoittamista tai jotka nimenomaisesti vaikuttavat niihin.

6. Tämä direktiivi ei vaikuta työoikeuteen, toisin sanoen jäsenvaltioiden yhteisön oikeuden mukaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti soveltamiin lakisääteisiin tai sopimusperusteisiin työehtoihin mukaan luettuna työterveys ja työturvallisuus ja työnantajien ja työntekijöiden väliset suhteet. Tämä direktiivi ei myöskään vaikuta jäsenvaltioiden kansallisen sosiaaliturvalainsäädännön soveltamiseen.

7. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioissa ja yhteisön oikeudessa tunnustettujen perusoikeuksien harjoittamiseen. Se ei vaikuta myöskään oikeuteen neuvotella, tehdä ja panna täytäntöön työehtosopimuksia eikä oikeuteen työtaistelutoimenpiteisiin yhteisön oikeuden mukaisia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä noudattaen.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan sellaisten palveluntarjoajien tuottamiin palveluihin, jotka ovat sijoittautuneet johonkin jäsenvaltioon.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin toimiin:

- a) muut kuin taloudelliset yleishyödylliset palvelut;
- b) rahoituspalvelut, kuten pankki-, luotto-, vakuutus- ja jälleenvakuutuspalvelut, ammatillisiin lisäeläkkeisiin ja yksilöllisiin lisäeläkejärjestelyihin liittyvät palvelut, arvopaperi-, sijoitusrahasto- ja maksupalvelut ja sijoitusneuvonta mukaan luettuina direktiivin 2006/48/EY liitteessä I mainitut palvelut;
- c) sähköiset viestintäpalvelut ja -verkot sekä niiden liitännäistoiminnot ja -palvelut direktiivien 2002/19/EY, 2002/20/EY, 2002/21/EY, 2002/22/EY ja 2002/58/EY soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta;
- d) kuljetusalan palvelut, mukaan lukien satamapalvelut, jotka kuuluvat perustamissopimuksen V osaston soveltamisalaan;
- e) työvoimanvuokrausyritysten palvelut;
- f) terveydenhuolto- ja hoivapalvelut riippumatta siitä, tuotetaanko ne terveydenhuollon toimintayksiköissä, miten ne on organisoitu tai rahoitettu kansallisesti ja ovatko ne julkisia vai yksityisiä;

- g) audiovisuaaliset palvelut, mukaan luettuina elokuvapalvelut, niiden tuotanto-, lähetys- ja levitystavasta riippumatta, sekä radiolähetykset;
 - h) rahapelitoiminta, joka tapahtuu rahallista arvoa omaavien panoksin sattumaan perustuvissa peleissä, arpajaiset, rahapelitoiminta kasinoissa ja vedonlyöntitoiminta mukaan luettuina;
 - i) toiminta, joka liittyy perustamissopimuksen 45 artiklassa tarkoitettuun julkisen vallan käyttöön;
 - j) sosiaalipalvelut, jotka liittyvät sosiaaliseen asumiseen, lastenhoitoon ja pysyvästi tai tilapäisesti avun tarpeessa olevien perheiden ja yksittäisten ihmisten tukemiseen ja joiden tarjoamisesta huolehtivat valtio, valtion erityisesti valtuuttamat palveluntarjoajat tai valtion tunnustamat hyväntekeväisyysjärjestöt;
 - k) yksityiset turvallisuuspalvelut;
 - l) hallituksen virallisella säädöksellä nimitettyjen notaarien ja haastemiesten tarjoamat palvelut.
3. Tätä direktiiviä ei sovelleta verotusta koskeviin asioihin.

3 artikla

Suhde muihin yhteisön oikeuden säännöksiin

1. Jos tämän direktiivin säännökset ovat ristiriidassa palvelutoiminnan aloittamisen ja harjoittamisen erityisiä näkökohtia tietyillä aloilla tai tietyissä ammateissa säätelevien muiden yhteisön säädösten kanssa, muiden yhteisön säädösten säännöksillä on etusija ja niitä sovelletaan kyseisiin aloihin ja ammatteihin. Tällaisia ovat muun muassa:

- a) direktiivi 96/71/EY;
- b) asetus (ETY) N:o 1408/71;
- c) televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3 päivänä lokakuuta 1989 annettu neuvoston direktiivi 89/552/ETY⁽¹⁾;
- d) direktiivi 2005/36/EY.

2. Tämä direktiivi ei koske kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen soveltamista etenkin siltä osin kuin kyse on sopimusvelvoitteisiin ja sopimuksenulkoisiin velvoitteisiin sovellettavasta lainsäädännöstä, mukaan lukien säännöt, joilla taataan, että kuluttajat nauttivat jäsenvaltionsa kuluttajansuojalainsäädännössä vahvistettujen kuluttajansuojamääräysten tarjoamasta suojasta.

⁽¹⁾ EYVL L 298, 17.10.1989, s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, 30.7.1997, s. 60).

3. Jäsenvaltioiden on sovellettava tämän direktiivin säännöksiä noudattaen niitä perustamissopimuksen määräyksiä, joilla säännellään sijoittautumisoikeutta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta.

4 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) "palvelulla" itsenäisenä ammatinharjoittajana suoritettavaa perustamissopimuksen 50 artiklassa tarkoitettua taloudellista toimintaa, josta yleensä saadaan korvaus;
- 2) "palveluntarjoajalla" luonnollista henkilöä, joka on jonkin jäsenvaltion kansalainen, tai perustamissopimuksen 48 artiklassa tarkoitettua jäsenvaltioon sijoittautunutta oikeushenkilöä, joka tarjoaa tai tuottaa palvelun;
- 3) "vastaanottajalla" luonnollista henkilöä, joka on jonkin jäsenvaltion kansalainen tai jolle on myönnetty oikeuksia yhteisön säädöksillä, tai perustamissopimuksen 48 artiklassa tarkoitettua jäsenvaltioon sijoittautunutta oikeushenkilöä, joka käyttää tai haluaa käyttää palvelua elinkeinotoimintansa tai muusta syystä;
- 4) "sijoittautumisjäsenvaltiolla" jäsenvaltiota, jonka alueelle kyseinen palveluntarjoaja on sijoittautunut;
- 5) "sijoittautumisella" perustamissopimuksen 43 artiklassa tarkoitettua palveluntarjoajan tosiasiallista taloudellista toimintaa määrittelemättömän ajanjakson ajan pysyvän infrastruktuurin kautta, josta tosiasiallinen palveluntarjoaja tapahtuu;
- 6) "lupajärjestelmällä" menettelyä, jonka mukaisesti palveluntarjoajan tai vastaanottajan on käännyttävä toimivaltaisen viranomaisen puoleen saadakseen virallisen päätöksen tai hiltalaisen päätöksen, joka oikeuttaa palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen;
- 7) "vaatimuksella" veloitetta, kieltoa, ehtoa tai rajoitusta, joka sisältyy jäsenvaltioiden lakeihin, asetuksiin tai hallinnollisiin määräyksiin tai johtuu oikeus- tai viranomaiskäytännöstä, ammattiasäännöistä tai ammattijärjestöjen tai muiden ammatillisten organisaatioiden yhteisistä säännöistä, jotka ne ovat vahvistaneet itsemääräämisoikeutensa puitteissa; työmarkkinaosapuolten neuvottelemisissa työehtosopimuksissa vahvistettuja normeja ei sellaisenaan katsota tässä direktiivissä tarkoitetuiksi vaatimuksiksi;
- 8) "yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä" syitä, jotka yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännössä on vahvistettu sellaisiksi ja joihin kuuluvat muun muassa seuraavat: yleinen järjestys, yleinen turvallisuus, kansanterveys, sosiaaliturvajärjestelmän rahoituksen tasapainon turvaaminen, kuluttajien, palvelujen vastaanottajien ja työntekijöiden suojeleminen, liiketoimien rehellisyys, petostentorjunta, ympäristönsuojelu kaupunkiympäristö mukaan luettuna, eläinten terveys, henkisen

omaisuuden suojeleminen, kansallisen historiallisen ja taideperinnön säilyttäminen sekä sosiaali- ja kulttuuripolitiikan tavoitteet;

- 9) "toimivaltaisella viranomaisella" jäsenvaltion elintä tai laitosta, jolla on oikeus valvoa tai säännellä palvelutoimintaa, kuten hallintoviranomaiset, mukaan luettuina sellaisina toimivat tuomioistuimet, ammattiala- ja ammatilliset järjestöt sekä organisaatiot, jotka itsemääräämisoikeutensa puitteissa säätelevät yhteisesti palvelutoiminnan aloittamista tai harjoittamista;
- 10) "jäsenvaltiolla, jossa palvelu tarjotaan" jäsenvaltiota, jossa toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut palveluntarjoaja toteuttaa palvelun;
- 11) "säännellyllä ammatilla" direktiivin 2005/36/EY 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua yhdestä tai useammasta toiminnan lajista koostuvaa ammattitoimintaa;
- 12) "kaupallisella viestinnällä" kaikkia viestinnän muotoja, joiden tarkoituksena on edistää suoraan tai epäsuorasti sellaisen yrityksen, organisaation tai henkilön tavaroita, palveluja tai imagoa, joka harjoittaa kaupallista, teollista tai käsityötoimintaa tai säänneltyä ammattia. Kaupallisena viestintänä ei yksinään pidetä seuraavia:
 - a) yrityksen, organisaation tai henkilön elinkeinotoimintaan suoraan liittyviä yhteystietoja verkkotunnus ja sähköpostiosoite mukaan luettuina;
 - b) yrityksen, organisaation tai henkilön tavaroihin, palveluihin tai imagoon liittyviä itsenäisesti koottuja tietoja, etenkin silloin, kun ne toimitetaan vastikkeetta.

II IUKU

HALLINNOLLINEN YKSINKERTAISTAMINEN

5 artikla

Menettelyjen yksinkertaistaminen

1. Jäsenvaltioiden on tarkasteltava menettelyjä ja muodollisuuksia, joita sovelletaan palvelutoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen. Jos tämän kohdan nojalla tarkastellut menettelyt ja muodollisuudet eivät ole riittävän yksinkertaisia, jäsenvaltioiden on yksinkertaistettava niitä.
2. Komissio voi ottaa käyttöön yhteisön tasolla yhtenäistettyjä lomakkeita 40 artiklan 2 kohdassa vahvistettua menettelyä noudattaen. Lomakkeiden on vastattava sertifikaatteja, todistuksia tai muita asiakirjoja, joita palveluntarjoajalta vaaditaan.

3. Kun jäsenvaltiot pyytävät palveluntarjoajaa tai vastaanottajaa toimittamaan vaatimuksen noudattamista osoittavan sertifiikaatin, todistuksen tai muun asiakirjan, jäsenvaltioiden on hyväksyttävä kaikki toisen jäsenvaltion asiakirjat, joilla on vastaava tarkoitus tai joista seuraa, että kyseinen vaatimus on täytetty. Niiden on pidättäydyttävä vaatimasta toisen jäsenvaltion asiakirjoja alkuperäisinä, oikeaksi todistettuna jäljennöksenä tai virallisena käännöksenä, paitsi jos muissa yhteisön säädöksissä toisin säädetään tai jos poikkeukseen on yleisen edun mukainen pakottava syy, yleinen järjestys ja turvallisuus mukaan luettuina.

Mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään ei vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen vaatia asiakirjoista omalla virallisella kielellään tehtyjä oikeiksi todistamattomia käännöksiä.

4. Edellä olevaa 3 kohtaa ei sovelleta asiakirjoihin, joita tarkoitetaan direktiivin 2005/36/EY 7 artiklan 2 kohdassa ja 50 artiklassa, julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY (1) 45 artiklan 3 kohdassa, 46, 49 ja 50 artiklassa, asianajajan ammatin pysyvän harjoittamisen helpottamisesta muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa ammatillinen pätevyys on hankittu 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/5/EY (2) 3 artiklan 2 kohdassa, niiden takeiden yhteensovittamisesta samanveroisiksi, joita jäsenvaltioissa vaaditaan perustamissopimuksen 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilta yhtiöiltä niiden jäsenten sekä ulkopuolisten etujen suojaamiseksi 9 päivänä maaliskuuta 1968 annetussa neuvoston direktiivissä 68/151/ETY (3) tai toisen valtion lakien alaisen tietynlaisen yhtiön jäsenvaltiossa perustamiin haarakonttoreihin liittyvistä ilmoitusvaatimuksista 21 päivänä joulukuuta 1989 annetussa neuvoston yhdennessätoista direktiivissä 89/666/ETY (4).

6 artikla

Keskitettyt asiointipisteet

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoaja pystyy hoitamaan keskitettyjen asiointipisteiden kautta, seuraavat menettelyt ja muodollisuudet:

- kaikki menettelyt ja muodollisuudet, jotka ovat tarpeen palvelutoiminnan aloittamiseksi, erityisesti ilmoitukset, tiedonannot tai toimivaltaisen viranomaisen lupaa koskevat hakemukset, myös rekisteriin, luetteloon, tietokantaan tai ammattialajärjestöön kirjoittautumista koskevat hakemukset;

(1) EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2083/2005 (EUVL L 333, 20.12.2005, s. 28).

(2) EYVL L 77, 14.3.1998, s. 36, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

(3) EYVL L 65, 14.3.1968, s. 8, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2003/58/EY (EUVL L 221, 4.9.2003, s. 13).

(4) EYVL L 395, 30.12.1989, s. 36.

- palvelutoiminnan harjoittamisen edellyttämät lupahakemukset.

2. Keskitettyjen asiointipisteiden perustaminen ei vaikuta viranomaisten tehtävien ja toimivallan jakoon kansallisissa järjestelmissä.

7 artikla

Tiedonsaantioikeus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoajat ja vastaanottajat saavat vaivatta seuraavat tiedot keskitetyistä asiointipisteistä:

- jäsenvaltion alueelle sijoittautuneisiin palveluntarjoajiin sovellettavat vaatimukset, erityisesti palvelutoiminnan aloittamisessa ja harjoittamisessa noudatettavat menettelyt ja muodollisuudet;
- toimivaltaisten viranomaisten tavoittamiseksi vaadittavat yhteystiedot, myös palvelutoiminnan harjoittamisen alalla toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot;
- keinot ja ehdot, jotka koskevat pääsyä palveluntarjoajien ja palvelujen julkisiin rekistereihin ja tietokantoihin;
- yleisesti käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot toimivaltaisten viranomaisten ja palveluntarjoajien tai vastaanottajien välisissä, palveluntarjoajan ja vastaanottajan välisissä tai palveluntarjoajien välisissä riita-asioissa;
- muuta kuin toimivaltaisia viranomaisia edustavien sellaisten järjestöjen ja organisaatioiden yhteystiedot, joista palveluntarjoajat tai vastaanottajat voivat saada käytännön neuvoja.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoajat ja vastaanottajat saavat pyytäessään toimivaltaisilta viranomaisilta neuvoja, kuten tietoja siitä, miten 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja vaatimuksia yleisesti tulkitaan ja sovelletaan. Tällaisiin neuvoihin on tarvittaessa sisällyttävä selkeä kaikki vaiheet läpi käyvä opas. Tiedot on annettava selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ja neuvontaa annetaan selkeällä ja yksiselitteisellä tavalla, että ne ovat helposti saatavilla etätietona ja sähköisesti ja että ne pidetään ajan tasalla.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että keskitetyt asiointipisteet ja toimivaltaiset viranomaiset vastaavat mahdollisimman nopeasti kaikkiin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuihin tieto- tai neuvontapyyntöihin ja, jos pyyntö on erheellinen tai perusteeton, ilmoittavat kysyjälle tästä viipymättä.

5. Jäsenvaltiot ja komissio toteuttavat rinnakkaistoimenpiteitä kannustaakseen keskitettyjä asiointipisteitä antamaan tässä artikkelissa tarkoitettuja tietoja muilla yhteisön kielillä. Tämä ei vaikuta eri kielten käyttöä koskevaan jäsenvaltioiden lainsäädäntöön.

6. Toimivaltaisten viranomaisten velvoite auttaa palveluntarjoajia ja vastaanottajia ei edellytä, että viranomaiset antavat oikeudellista apua yksittäisissä tapauksissa, vaan se koskee pelkästään yleisiä tietoja siitä, miten vaatimuksia tavallisesti tulkitaan tai sovelletaan.

8 artikla

Sähköiset menettelyt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki palvelutoiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen liittyvät menettelyt ja muodollisuudet voidaan hoitaa vaivatta etäältä ja sähköisesti asianomaisten keskitetyn asiointipisteen kautta ja asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

2. Edellä 1 kohdassa ei tarkoiteta palvelun tuottamispaikan tai palveluntarjoajan käyttämien laitteiden tarkastuksia tai palveluntarjoajan tai hänen vastuunalaisen henkilöstönsä valmiuksia tai henkilökohtaista luotettavuutta koskevia fyysisiä tarkastuksia.

3. Komissio antaa 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen tämän artiklan 1 kohdan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt tietojärjestelmien keskinäisen toimivuuden ja sähköisten menettelyjen käytön edistämiseksi jäsenvaltioiden välillä ottaen huomioon yhteisön tasolla kehitetyt yhteiset standardit.

III LUKU

PALVELUNTARJOAJIEN SIJOITTAUTUMISVAPAAUS

1 JAKSO

Luvat

9 artikla

Lupajärjestelmät

1. Jäsenvaltiot voivat asettaa palvelutoiminnan aloittamisen tai harjoittamisen ehdoksi lupajärjestelmän noudattamisen vain siinä tapauksessa, että seuraavat ehdot täyttyvät:

- lupajärjestelmä ei ole ketään palveluntarjoajaa syrjivä;
- lupajärjestelmän tarve on perusteltavissa yleiseen etuun liittyvästä pakottavasta syystä;

c) tavoiteltua päämäärää ei voida saavuttaa vähemmän rajoitettavalla toimenpiteellä, etenkin koska jälkikäteisvalvonta tapahtuisi liian myöhään, jotta sillä olisi todellista vaikutusta.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kertomuksessa lupajärjestelmänsä ja perusteltava niiden yhteensopivuus tämän artiklan 1 kohdan kanssa.

3. Tätä jaksoa ei sovelleta lupajärjestelmien osa-alueisiin, joita hallinnoidaan suoraan tai epäsuoraan muilla yhteisön välineillä.

10 artikla

Luvan myöntämisehdot

1. Lupajärjestelmien on perustuttava kriteereihin, joilla määritellään toimivaltaisten viranomaisten harkintavallan laajuus, jotta sitä ei käytetä mielivaltaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kriteerien on oltava:

- syrjimättömiä;
- perusteltuja yleisen edun mukaisin pakottavin syin;
- oikeassa suhteessa mainittuun yleiseen etuun liittyvään pakottavaan syyhyn;
- selviä ja yksiselitteisiä;
- objektiivisia;
- yleisesti ennalta tiedossa;
- avoimia ja saatavilla.

3. Uuden toimipaikan luvan myöntämisehdot eivät saa olla päällekkäisiä vastaavien tai päämäärältään olennaisilta osiltaan niihin verrattavissa olevien vaatimusten ja tarkastusten kanssa, joita palveluntarjoajaan jo sovelletaan toisessa tai samassa jäsenvaltiossa. Jäljempänä 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yhteispisteitä ja palveluntarjoaja avustavat toimivaltaista viranomaista toimittamalla tarvittavaa tietoa kyseisistä vaatimuksista.

4. Luvan saatuaan palveluntarjoajan on voitava aloittaa tai harjoittaa palvelutoimintaa koko valtion alueella sekä perustaa toimipisteitä, tytäri liikkeitä, sivuliikkeitä tai toimistoja, ellei kukaan toimipaikkaa koskeva erillinen lupa tai luvan rajoittaminen koskemaan tiettyä osaa alueesta ole perusteltu yleiseen etuun liittyvästä pakottavasta syystä.

5. Lupa on myönnettävä, kun luvansaantia koskevat ehdot on tutkittu ja kun on selvitetty, että ne täyttyvät.

6. Lupien myöntämistä lukuun ottamatta, kaikki toimivaltaisten viranomaisten mahdollisesti tekemät päätökset, luvan epäminen ja peruuttaminen mukaan lukien, on perusteltava ja niihin on voitava hakea muutosta oikeusteitse tai muissa muutoksenhakuelimissä.

7. Tällä artiklalla ei puututa tällaisia lupia myöntävien jäsenvaltion paikallisten tai alueellisten viranomaisten väliseen toimivallanjakoon.

11 artikla

Luvan voimassaoloaika

1. Palveluntarjoajalle myönnetystä luvasta ei saa tehdä määräaikaista, lukuun ottamatta seuraavia tapauksia:

- a) lupa uusitaan automaattisesti tai sen uusimisen ainoana edellytyksenä on vaatimusten jatkuva täyttäminen;
- b) saatavissa olevien lupien määrä on rajattu yleisen edun mukaisista pakottavista syistä;

tai

- c) määräaikaisuus on perusteltua yleisen edun mukaisin pakottavin syin.

2. Edellä oleva 1 kohta ei koske enimmäismääräaikaa, jonka päättymistä ennen palveluntarjoajan on tosiasiallisesti aloitettava toiminta sen jälkeen, kun lupa siihen on myönnetty.

3. Jäsenvaltioiden on velvoitettava palveluntarjoaja ilmoittamaan 6 artiklassa tarkoitettulle keskitetylle asiointipisteelle seuraavista muutoksista:

- a) sellaisten tytäryhtiöiden perustaminen, joilla on lupajärjestelmän soveltamisalaa kuuluvaa toimintaa;
- b) sellaiset palveluntarjoajan olosuhteissa tapahtuneet muutokset, joiden seurauksena luvan myöntämisehdot eivät enää täyty.

4. Tämä artikla ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen peruuttaa lupa etenkin tapauksissa, joissa luvan myöntämisehdot eivät enää täyty.

12 artikla

Valinta useiden ehdokkaiden välillä

1. Kun yhteen toimintaan saatavilla olevien lupien määrä on rajattu luonnonvarojen vähäisyyden tai käytettävän teknisten valmiuksien vuoksi, jäsenvaltioiden on sovellettava mahdollisten ehdokkaiden valintaan menettelyä, jolla varmistetaan tasapuolisuuden ja avoimuuden noudattaminen, erityisesti saattamalla menettelyn aloittaminen, toteuttaminen ja päättäminen riittävän laajalti tiedoksi.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa lupa on myönnettävä sopivaksi määräajaksi eikä sitä voida uusida automaattisesti, eikä palveluntarjoajaa, jonka lupa on päättynyt, tai henkilöitä, joilla on kyseiseen palveluntarjoajaan erityisiä siteitä, saa millään muullakaan tavalla suosia.

3. Jollei 1 kohdasta tai 9 ja 10 artiklasta muuta johdu, jäsenvaltiot voivat valintamenettelyjään vahvistaessaan ottaa huomioon kansanterveyttä, sosiaalipolitiikan tavoitteita, työntekijöiden tai itsenäisten ammatinharjoittajien terveyttä ja turvallisuutta, ympäristönsuojelua ja kulttuuriperinnön säilyttämistä koskevia näkökohtia sekä muita yleisen edun mukaisia pakottavia syitä yhteisön oikeuden mukaisesti.

13 artikla

Lupamenettelyt

1. Lupamenettelyjen ja -muodollisuuksien on oltava selkeitä, ne on saatettava ennalta yleiseen tietoon ja niiden on oltava omiaan takaamaan hakijoille, että hakemukset käsitellään objektiivisesti ja tasapuolisesti.

2. Lupamenettelyt ja -muodollisuudet eivät saa vaikeuttaa toiminnan aloittamista eivätkä tehdä palvelutoiminnasta mutkikkaampaa tai viivästyttää sitä aiheuttomasti. Ne on voitava käynnistää vaivatta, ja niistä hakijoille mahdollisesti aiheutuvien kulujen on oltava kohtuullisia ja oikeasuhteisia lupamenettelyjen kustannuksiin nähden eivätkä ne saa ylittää menettelyistä aiheutuvia kustannuksia.

3. Lupamenettelyjen ja -muodollisuuksien on oltava omiaan takaamaan hakijoille, että hakemukset käsitellään mahdollisimman lyhyessä ajassa ja joka tapauksessa ennalta yleiseen tietoon saatetussa kohtuullisessa vastausajassa. Vastausajan laskeminen alkaa vasta, kun kaikki asiakirjat on toimitettu. Toimivaltainen viranomainen voi pidentää määräaikaa kerran rajoitetuksi ajaksi, jos se on perusteltua asian monitahoisuuden vuoksi. Pidentäminen ja sen kesto on perusteltava asianmukaisesti ja siitä on ilmoitettava hakijalle ennen alkuperäisen vastausajan päättymistä.

4. Ellei vastausta ole saatu 3 kohdan mukaisesti asetetun tai pidennetyin määräajan kuluttua, lupa on katsottava myönnettyksi. Erilaisia järjestelyjä voidaan kuitenkin ottaa käyttöön, kun se on perusteltua yleistä etua koskevin pakottavin syin, kolmansien osapuolien oikeutettu etu mukaan luettuna.

5. Kaikista lupahakemuksista on lähetettävä vastaanottotodistus viipymättä. Vastaanottotodistuksesta on käytävä ilmi:

- a) edellä 3 kohdassa tarkoitettu vastausaika;
- b) muutoksenhakekeinot;

c) tarvittaessa maininta siitä, että jos vastausta ei ole annettu säädettyssä määräajassa, lupa on katsottava myönnettyksi.

6. Jos hakemuksessa on puutteita, hakijoille on ilmoitettava viipymättä siitä, että näiden on toimitettava lisäasiakirjoja, sekä mahdollisista muutoksista 3 kohdassa tarkoitettuun vastausaikaan.

7. Jos hakemus hylätään sen vuoksi, että menettelyjä tai muodollisuuksia ei ole noudatettu, hakijalle on ilmoitettava hylkäämisestä viipymättä.

2 JAKSO

Kielletyt tai arvioitavat vaatimukset

14 artikla

Kielletyt vaatimukset

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa palvelutoiminnan aloittamisen tai harjoittamisen ehdoksi alueellaan seuraavia vaatimuksia:

- 1) syrjivät vaatimukset, jotka perustuvat suoraan tai epäsuorasti kansalaisuuteen tai yhtiön kotipaikkaan, erityisesti:
 - a) palveluntarjoajan, tämän henkilöstön, osakkaiden tai hallinto- ja valvontaelinten jäsenten kansalaisuutta koskeva vaatimus;
 - b) palveluntarjoajalle, tämän henkilöstölle, osakkaille tai hallinto- ja valvontaelinten jäsenille asetettu vaatimus asua kyseisen valtion alueella;
- 2) kielto olla sijoittautuneena useaan jäsenvaltioon tai kirjoitettua useaan jäsenvaltion rekisteriin tai ammattialajärjestön jäseneksi;
- 3) rajoitukset, jotka koskevat palveluntarjoajan vapautta valita pääasiallisen ja toissijaisen toimipaikan välillä, erityisesti palveluntarjoajalle asetettu vaatimus pitää pääasiallinen toimipaikka kyseisen valtion alueella, tai rajoitukset, jotka koskevat vapautta valita toimipisteen, sivuliikkeen tai tytäryhtiön välillä;
- 4) sen jäsenvaltion vastavuoroisuutta koskevat ehdot, johon palveluntarjoaja on jo sijoittautunut, lukuun ottamatta ehtoja, joista säädetään energia-alaa koskevilla yhteisön säädöksissä;

5) sellaisen taloudellisen testin tapauskohtainen käyttö, jossa luvan myöntämisen ehdoksi asetetaan taloudellisen tarpeen tai markkinakysynnän osoittaminen, tai jossa arvioidaan toiminnan mahdolliset tai toteutuneet taloudelliset vaikutukset tai toiminnan tarkoituksenmukaisuus toimivaltaisen viranomaisen vahvistaman talousohjelman tavoitteiden kannalta; tämä kielto ei koske suunnitteluvaatimuksia, joilla ei ole taloudellisia tarkoituksia vaan jotka johtuvat pakottavista yleisistä etua koskevista syistä;

6) kilpailevien toimijoiden, myös neuvoa-antavissa elimissä, suora tai epäsuora osallistuminen lupien myöntämiseen tai muiden toimivaltaisten viranomaisten tekemiin päätöksiin, lukuun ottamatta ammattiala- ja ammatillisia järjestöjä tai muita laitoksia, jotka ovat toimivaltaisen viranomaisen asemassa; tämä kielto ei koske sellaisten järjestöjen kuin kaupakamareiden tai työmarkkinaosapuolten kuulemista muista asioista kuin yksittäisistä lupahakemuksista eikä suuren yleisön kuulemista;

7) velvoite asettaa vakuus tai osa siitä tai ottaa vakuutus kyseisen valtion alueelle sijoittautuneelta palveluntarjoajalta tai laitokselta; tämä säännös ei estä jäsenvaltioita edellyttämästä vakuutusta tai vakuuksia itsessään, eikä se vaikuta kollektiiviseen korvausrahoitukseen osallistumista koskeviin vaatimuksiin esimerkiksi ammattiala- tai ammatillisten järjestöjen jäsenten osalta;

8) velvoite kirjoitettua ennakolta tietyksi ajaksi kyseisen valtion alueella pidettäviin rekistereihin tai edellytys, että on harjoittanut aikaisemmin toimintaa tietyn ajan kyseisen valtion alueella.

15 artikla

Arvioitavat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on tutkittava, sisältyykö niiden oikeusjärjestelmään 2 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia, ja varmistettava, että vaatimukset ovat 3 kohdassa tarkoitettujen ehtojen mukaiset. Jäsenvaltioiden on mukautettava lakejaan, asetuksiaan tai hallinnollisia määräyksiään, jotta ne olisivat yhdenmukaisia mainittujen ehtojen kanssa.

2. Jäsenvaltioiden on tutkittava, asetetaanko niiden oikeusjärjestelmässä palvelutoiminnan aloittamisen tai harjoittamisen ehdoksi seuraavien syrjimättömien vaatimusten noudattaminen:

- a) määrälliset tai alueelliset rajat, jotka vahvistetaan esimerkiksi väestömäärän tai palveluntarjoajien välisen maantieteellisen vähimmäisetäisyyden muodossa;
- b) palveluntarjoajalle asetetut vaatimukset tietyn oikeudellisen muodon valitsemisesta;
- c) osakepääoman omistamista koskevat vaatimukset;

- d) muut kuin direktiivin 2005/36/EY soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevat tai muissa yhteisön säädöksissä asetetut vaatimukset, joilla määrätyn palvelutoiminnan aloittaminen sallitaan vain tietyille palveluntarjoajille toiminnan erityisluonteen vuoksi;
- e) kielto olla sijoittautuneena useaan paikkaan saman jäsenvaltion alueella;
- f) työntekijöiden vähimmäismäärää koskeva vaatimus;
- g) pakolliset vähimmäis- tai enimmäishinnat, joita palveluntarjoajan on noudatettava;
- h) palveluntarjoajalle asetettu velvoite toimittaa palvelunsa ohella muita erityispalveluja.

3. Jäsenvaltioiden on tarkistettava, että 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimukset täyttävät seuraavat ehdot:

- a) syrjimättömyys: vaatimukset eivät ole suoraan tai välillisesti syrjiviä kansalaisuuden tai yrityksen kotipaikan suhteen;
- b) välttämättömyys: vaatimukset ovat perusteltuja yleisen edun mukaisin pakottavin syin;
- c) oikeasuhteisuus: vaatimukset ovat omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen, ne eivät saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä tavoitteen saavuttamiseksi, eikä muilla vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä voida saavuttaa samaa tulosta.

4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan yleistä taloudellista etua koskevia palveluja koskevaan lainsäädäntöön vain siltä osin kuin kyseisten kohtien soveltaminen ei oikeudellisesti tai tosiasiallisesti estä yrityksiä hoitamasta niille uskottuja erityistehtäviä.

5. Jäljempänä 39 artiklan 1 kohdassa säädetyssä keskinäisessä arviointikertomuksessa jäsenvaltioiden on ilmoitettava

- a) vaatimukset, jotka ne aikovat pitää voimassa sekä syyt, joiden perusteella ne arvioivat vaatimusten olevan 3 kohdan ehtojen mukaisia;
- b) vaatimukset, jotka on poistettu tai joita on lievennetty.

6. 28 päivästä joulukuuta 2006 alkaen jäsenvaltiot eivät saa asettaa 2 kohdassa tarkoitettujen tyyppisiä uusia vaatimuksia, elleivät ne ole 3 kohdassa säädetyjen ehtojen mukaisia.

7. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevista uusista säännöksistä, jos niissä säädetään 6 kohdassa tarkoitetuista vaatimuksista, sekä niihin liittyvistä perusteluista. Komissio saattaa mainitut säännökset muiden jäsenvaltioiden tietoon. Ilmoituksen tekeminen ei estä jäsenvaltioita hyväksymästä kyseisiä säännöksiä.

Komissio tutkii kolmen kuukauden kuluessa ilmoituksen tekemisestä, ovatko säännökset yhteensopivia yhteisön säännösten kanssa, ja tekee tarvittaessa päätöksen, jossa kyseistä jäsenvaltiota kehoitetaan jättämään ne hyväksymättä tai kumoamaan ne.

Direktiivin 98/34/EY mukainen ilmoittaminen kansallisesta säädösehdotuksesta täyttää samalla tässä direktiivissä säädetyt ilmoittamisvelvoitteet.

IV IUKU

PALVELUJEN VAPAA LIKKUVUUS

I JAKSO

Palvelujen tarjoamisen vapaus ja siihen liittyvät poikkeukset

16 artikla

Palvelujen tarjoamisen vapaus

1. Jäsenvaltioiden on kunnioitettava palveluntarjoajien oikeutta tarjota palvelujaan muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, johon he ovat sijoittautuneet.

Jäsenvaltion, jossa palvelu tarjotaan, on varmistettava, että palvelutoiminta voidaan aloittaa ja sitä voidaan harjoittaa jäsenvaltion alueella vapaasti.

Jäsenvaltiot eivät saa asettaa palvelutoiminnan aloittamisen tai harjoittamisen ehdoksi alueellaan vaatimuksia, jotka eivät ole seuraavien periaatteiden mukaisia:

- a) syrjimättömyys: vaatimus ei saa olla suoraan tai välillisesti syrjivä kansalaisuuden taikka oikeushenkilöiden tapauksessa sijoittautumisjäsenvaltion suhteen;
- b) välttämättömyys: vaatimus on perusteltava yleiseen järjestykseen tai yleiseen turvallisuuteen taikka kansanterveyden tai ympäristön suojeluun liittyvin syin;
- c) oikeasuhteisuus: vaatimuksen on oltava omiaan takaamaan tavoitellun päämäärän saavuttamisen, eikä se saa ylittää sitä, mikä on välttämätöntä tavoitteen saavuttamiseksi.

2. Jäsenvaltiot eivät voi rajoittaa sellaisen palveluntarjoajan vapautta tarjota palveluja, joka on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, asettamalla seuraavia vaatimuksia:

- a) palveluntarjoajalle asetettu velvoite toimipaikasta kyseisen jäsenvaltion alueella;
- b) palveluntarjoajalle asetettu velvoite hankkia lupa toimivaltaisilta viranomaisilta, mukaan luettuna velvoite kirjautua kyseisen jäsenvaltion alueella voimassa olevaan rekisteriin tai liittyä ammattiala- tai ammatilliseen järjestöön, lukuun ottamatta tapauksia, joista on säädetty tässä direktiivissä tai muissa yhteisön säädöksissä;
- c) palveluntarjoajalle kyseisen jäsenvaltion alueella asetettu kielto, joka koskee tiettyä asianomaisten palvelujen toteuttamiseksi tarvittavaa infrastruktuurin muotoa tai lajia, työhuone tai vastaanottopaikka mukaan luettuina;
- d) erityisen sopimusjärjestelyn soveltaminen palveluntarjoajan ja vastaanottajan välillä siten, että kyseisellä järjestelyllä estetään tai rajoitetaan itsenäistä palvelujen tarjontaa;
- e) palveluntarjoajalle asetettu velvoite esittää kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten myöntämä toiminnan harjoittamiseen liittyvä erityinen henkilöllisyysasiakirja;
- f) palvelun tarjoamiseen erottamattomasti kuuluvien välineiden ja materiaalien käyttöön vaikuttavat vaatimukset työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyviä välttämättömiä vaatimuksia lukuun ottamatta;
- g) jäljempänä 19 artiklassa tarkoitetut palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevat rajoitukset.

3. Jäsenvaltiota, johon palveluntarjoaja siirtyy, ei estetä asettamasta palvelutoiminnan harjoittamista koskevia vaatimuksia, jotka ovat perusteltuja yleisen järjestyksen, yleisen turvallisuuden, kansanterveyden tai ympäristönsuojelun perusteella ja 1 kohdan mukaisesti. Kyseistä jäsenvaltiota ei myöskään estetä soveltamasta yhteisön lainsäädännön mukaisesti työehtoja koskevia sääntöjään, mukaan luettuna työehtosopimukset.

4. Komissio esittää viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2011 jäsenvaltioita ja yhteisön tason työmarkkinaosapuolia kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän artiklan soveltamisesta kertomuksen, jossa se tarkastelee tarvetta ehdottaa direktiivin mukaista palvelutoimintaa koskevia yhdenmukaistamistoimenpiteitä.

17 artikla

Lisäpoikkeukset palvelujen tarjoamisen vapaudesta

Edellä olevaa 16 artiklaa ei sovelleta

- 1) toisessa jäsenvaltiossa tarjottaviin yleistä taloudellista etua koskeviin palveluihin, kuten
 - a) postialalla yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä 15 päivänä joulukuuta 1997 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY ⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvat palvelut;
 - b) sähköalalla sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/54/EY ⁽²⁾ soveltamisalaan kuuluvat palvelut;
 - c) kaasualalla maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/55/EY ⁽³⁾ soveltamisalaan kuuluvat palvelut;
 - d) veden jakelu- ja toimituspalvelut sekä jätevesipalvelut;
 - e) jätteenkäsittely;
- 2) direktiivin 96/71/EY soveltamisalaan kuuluviin asioihin;
- 3) yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annettun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY ⁽⁴⁾ soveltamisalaan kuuluviin asioihin;
- 4) asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta 22 päivänä maaliskuuta 1977 annettun neuvoston direktiivin 77/249/ETY ⁽⁵⁾ soveltamisalaan kuuluviin asioihin;
- 5) saatavien oikeudelliseen perintätoimintaan;

⁽¹⁾ EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission päätös 2006/653/EY (EUVL L 270, 29.9.2006, s. 72).

⁽³⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57.

⁽⁴⁾ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003.

⁽⁵⁾ EYVL L 78, 26.3.1977, s. 17, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

- 6) direktiivin 2005/36/EY II osaston soveltamisalaan kuuluviin asioihin sekä siinä jäsenvaltiossa, missä palvelu toteutetaan, voimassa oleviin vaatimuksiin, joilla jonkin toiminnan harjoittaminen sallitaan vain säänneltyä ammattina;
- 7) asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltamisalaan kuuluviin asioihin;
- 8) henkilöiden vapaata liikkuvuutta ja heidän asuinpaikkaansa koskevien hallinnollisten muodollisuuksien osalta niihin asioihin, joihin sovelletaan direktiivin 2004/38/EY säännöksiä, joissa säädetään sen jäsenvaltion, jossa palvelu tarjotaan, toimivaltaisten viranomaisten edunsaajille asettamista hallinnollisista muodollisuuksista;
- 9) sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka muuttavat toiseen jäsenvaltioon palvelujen tarjoamiseksi, jäsenvaltioiden mahdollisuuden vaatia viisumia tai oleskelulupaa kolmansien maiden kansalaisilta, joihin ei sovelleta tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ⁽¹⁾ 21 artiklassa määrättyä vastavuoroisen tunnustamisen järjestelmää, eikä mahdollisuuden velvoittaa kolmansien maiden kansalaisia ilmoittautumaan maahantulonsa yhteydessä tai sen jälkeen sen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jossa palvelu tarjotaan;
- 10) jätteiden siirron osalta Euroopan yhteisössä, Euroopan yhteisöön ja Euroopan yhteisöstä tapahtuvien jätteiden siirtojen valvonnasta ja tarkastamisesta 1 päivänä helmikuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 259/93 ⁽²⁾ soveltamisalaan kuuluviin asioihin;
- 11) tekijänoikeuteen ja lähioikeuksiin puolijohdetuotteiden piirimallien oikeudellisesta suojasta 16 päivänä joulukuuta 1986 annetussa neuvoston direktiivissä 87/54/ETY ⁽³⁾ ja tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11 päivänä maaliskuuta 1996 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 96/9/EY ⁽⁴⁾ tarkoitettuihin oikeuksiin eikä teollisoikeuksiin;
- 12) toimiin, jotka edellyttävät lain nojalla notaarin toimia;
- 13) tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta 17 päivänä toukokuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY ⁽⁵⁾ soveltamisalaan kuuluviin asioihin;
- 14) toisessa jäsenvaltiossa leasingvuokrattujen ajoneuvojen rekisteröintiin;

- 15) sopimusvelvoitteita ja sopimuksenukkoisia velvoitteita sopimuksen muoto mukaan luettuna koskeviin säännöksiin, jotka on määritelty kansainvälisen yksityisoikeuden perusteella.

18 artikla

Poikkeukset yksittäistapauksissa

1. Poiketen siitä, mitä 16 artiklassa säädetään, jäsenvaltio voi poikkeuksellisesti toteuttaa palveluntarjoajan osalta, joka on sijoittautunut toiseen jäsenvaltioon, palvelujen turvallisuuteen liittyviä toimenpiteitä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet voidaan toteuttaa ainoastaan 35 artiklassa säädettyä keskinäistä avunantomenettelyä noudattaen ja jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) kansallisia säännöksiä, joiden nojalla toimenpide toteutetaan, ei ole yhteisön laajuisesti yhdenmukaistettu palvelujen turvallisuutta koskevan alan osalta;
 - b) toimenpide on vastaanottajan kannalta suojaavampi kuin toimenpide, jonka sijoittautumisjäsenvaltio toteuttaisi omien kansallisten säännöstensä nojalla;
 - c) sijoittautumisjäsenvaltio ei ole toteuttanut toimenpiteitä tai se on toteuttanut 35 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin nähden riittämättömiä toimenpiteitä;
 - d) toimenpiteet ovat oikeasuhteisia.
3. Edellä olevat 1 ja 2 kohta eivät vaikuta niiden yhteisön säästösten mukaisten säännösten soveltamiseen, joilla taataan palvelujen tarjoamisen vapaus tai joilla sallitaan kyseisestä vapaudesta poikkeaminen.

2 JAKSO

Palvelujen vastaanottajien oikeudet

19 artikla

Kielletyt rajoitukset

Jäsenvaltiot eivät voi asettaa vastaanottajille vaatimuksia, jotka rajoittavat sellaisen palveluntarjoajan toteuttaman palvelun käyttöä, jolla on toimipaikka toisessa jäsenvaltiossa, eivätkä etenkin seuraavia vaatimuksia:

- a) velvoite hankkia lupa toimivaltaisilta viranomaisilta tai antaa toimivaltaisille viranomaisille ilmoitus;

⁽¹⁾ EYVL L 239, 22.9.2000, s. 19, yleissopimus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1160/2005 (EUVL L 191, 22.7.2005, s. 18).

⁽²⁾ EYVL L 30, 6.2.1993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2557/2001 (EYVL L 349, 31.12.2001, s. 1).

⁽³⁾ EYVL L 24, 27.1.1987, s. 36.

⁽⁴⁾ EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20.

⁽⁵⁾ EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87.

- b) syrjivät rajoitukset, jotka koskevat taloudellisen tuen myöntämistä ja jotka perustuvat siihen, että palveluntarjoajan toimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa tai palvelun toteuttamispaikkaan.

20 artikla

Syrjimättömyys

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vastaanottajalle ei aseteta syrjiviä vaatimuksia, jotka perustuvat tämän kansalaisuuteen tai asuinpaikkaan.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun käytön yleiset edellytykset, jotka palveluntarjoaja saattaa yleiseen tietoon, eivät sisällä vastaanottajan kansallisuuteen tai asuinpaikkaan perustuvia syrjiviä ehtoja, sanotun kuitenkin estämättä mahdollisuutta vahvistaa objektiivisin perustein suoraan perusteltavissa olevia erilaisia käytön edellytyksiä.

21 artikla

Vastaanottajien neuvonta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vastaanottajat voivat saada asuinjäsenvaltiossaan seuraavat tiedot:

- yleiset tiedot muissa jäsenvaltioissa sovellettavista vaatimuksista, jotka koskevat palvelutoiminnan aloittamista ja harjoittamista, ja erityisesti kuluttajansuojaa koskevat tiedot;
- yleiset tiedot käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista palveluntarjoajan ja vastaanottajan välisissä riitatapauksissa;
- niiden järjestöjen ja organisaatioiden sekä EU-kuluttajaneuvontakeskusten verkon keskusten yhteystiedot, joilta palveluntarjoajat ja vastaanottajat voivat saada käytännön tukea.

Toimivaltaisilta viranomaisilta saataviin neuvoihin on tarvittaessa sisällytettävä selkää kaikki vaiheet läpi käyvä opas. Tiedot ja neuvonta on annettava selkeästi ja yksiselitteisesti, niiden on oltava helposti saatavilla etätietona ja sähköisesti, ja ne on pidettävä ajan tasalla.

2. Jäsenvaltiot voivat antaa 1 kohdassa tarkoitettujen tehtävien keskitetyille asiointipisteille tai muille elimille, kuten EU-kuluttajaneuvontakeskusten verkon keskuksille, kuluttajajärjestöille tai euroneuvontakeskuksille.

Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi nimettyjen elinten nimet ja yhteystiedot. Komissio toimittaa ne kaikille jäsenvaltioille.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttämiseksi elin, jolta vastaanottaja on pyytänyt tietoja, ottaa tarvittaessa yhteyttä asianomaisen jäsenvaltion asiaankuuluvaan elimeen. Jälkimmäisen elimen on annettava pyydetty tiedot viipymättä pyynnön esittäneelle elimelle, joka toimittaa tiedot edelleen vastaanottajalle. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseiset elimet avustavat vastavuoroisesti toisiaan ja toimivat mahdollisimman tehokkaasti yhteistyössä. Jäsenvaltiot ottavat yhdessä komission kanssa käyttöön 1 kohdan täytäntöönpanon edellyttämät käytännön järjestelyt.

4. Komissio vahvistaa 40 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista koskevat toimenpiteet, joiden avulla täsmennetään eri jäsenvaltioiden elinten välisen tiedonvaihdon tekniset yksityiskohdat ja erityisesti tietojärjestelmien yhteentoimivuus, ottaen huomioon yhteiset standardit.

V IUKU

PALVELUJEN LAATU

22 artikla

Palveluntarjoaja ja tarjottavia palveluja koskevat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoajat antavat vastaanottajan saataville seuraavat tiedot:

- palveluntarjoajan nimi, oikeudellinen asema ja muoto, sijoitautumispaikan osoite ja yhteystiedot, joiden avulla on mahdollista saada palveluntarjoajaan nopeasti suora yhteys tarvittaessa sähköisesti;
- jos palveluntarjoaja on merkitty kaupparekisteriin tai muihin vastaavaan julkiseen rekisteriin, tämän rekisterin nimi ja rekisterinumero tai vastaavat rekisterin tunnistetiedot;
- jos toiminta on luvanvaraista, toimivaltaisen viranomaisen tai keskitetyn asiointipisteen yhteystiedot;
- jos palveluntarjoaja harjoittaa alv-verotuksen piiriin kuuluvaa toimintaa, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta - yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY⁽¹⁾ 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnistenumero;

(1) EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2006/18/EY (EUVL L 51, 22.2.2006, s. 12).

- e) säänneltyjen ammattien osalta ammattialajärjestö tai vastaava elin, jonka rekisteriin palveluntarjoaja on merkitty, ja ammattinimike ja jäsenvaltio, jossa nimike on annettu;
- f) palveluntarjoajan käyttämät yleiset ehdot ja yleiset lausekkeet;
- g) palveluntarjoajan käyttämät sopimukseen sovellettavaa lain-säädäntöä ja/tai toimivaltaista tuomioistuinta koskevat sopimuslausekkeet;
- h) muu kuin lakisääteinen kaupan jälkeinen takuu;
- i) palvelun hinta, jos palveluntarjoaja on määritellyt tietyn tyyppiselle palvelulle hinnan ennakolta;
- j) palvelun keskeiset ominaispiirteet, jos ne eivät käy ilmi asiayhteydestä;
- k) jäljempänä 23 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu vakuutus tai vakuus ja erityisesti vakuutuksen tai vakuuden antajan yhteystiedot ja maantieteellistä kattavuutta koskevat tiedot.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta palveluntarjoajan valinnan mukaan:

- a) palveluntarjoaja toimittaa tiedot oma-aloitteisesti;
- b) tiedot ovat helposti vastaanottajien saatavilla paikassa, jossa palvelua tarjotaan tai jossa sopimus tehdään;
- c) vastaanottaja voi helposti saada tiedot sähköisessä muodossa palveluntarjoajan antamasta osoitteesta;
- d) tiedot ovat kaikissa palveluntarjoajan asiakirjoissa, jotka annetaan vastaanottajalle ja joissa tarjottavat palvelut esitellään yksityiskohtaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoajat antavat vastaanottajan pyynnöstä seuraavat lisätiedot:

- a) jos palveluntarjoaja ei ole määritellyt tietyn tyyppiselle palvelulle hintaa ennakolta, palvelun hinta, tai jos täsmällistä hintaa ei voida ilmoittaa, hinnan laskentatapa, jonka avulla vastaanottaja voi tarkistaa hinnan, tai riittävän yksityiskohtainen hinta-arvio;

- b) säänneltyjen ammattien osalta viittaus sijoittautumisjäsenvaltiossa sovellettaviin ammatillisiin sääntöihin ja keinoon tutustua kyseisiin sääntöihin;
- c) tiedot sellaisista monialatoiminnasta ja yhteistyöhankkeista, jotka liittyvät välittömästi kyseiseen palveluun, ja tiedot eturistiriitojen välttämiseksi toteutetuista toimenpiteistä. Nämä tiedot on annettava kaikissa palveluntarjoajan asiakirjoissa, joissa tarjottavat palvelut esitellään yksityiskohtaisesti;
- d) mahdolliset kyseistä palveluntarjoajaa koskevat käytännesäännöt sekä osoite, jossa nämä säännöt ovat sähköisesti nähtävissä, ja kielet, joilla säännöt ovat saatavilla;
- e) jos palveluntarjoajaa koskevat käytännesäännöt tai palveluntarjoaja on sellaisen ammattijärjestön tai ammattialajärjestön jäsen, joihin liittyy tuomioistuinten ulkopuolisia riitojenratkaisumenettelyjä, tiedot tästä. Palveluntarjoajan on ilmoitettava, miten saadaan yksityiskohtaiset tiedot tuomioistuinten ulkopuolisten menettelyjen ominaispiirteistä ja soveltamisen edellytyksistä.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot, jotka palveluntarjoajan on annettava tämän luvun mukaisesti, saatetaan saataville tai ilmoitetaan selkeästi ja yksiselitteisesti ja hyvissä ajoin ennen sopimuksen tekemistä tai ennen palvelun tarjoamista, jos kirjallista sopimusta ei ole.

5. Tässä luvussa tarkoitettuja tietoja koskevat velvoitteet täydentävät yhteisön oikeuden mukaisia aiempia vaatimuksia, eivätkä ne estä jäsenvaltioita antamasta säännöksiä lisävelvoitteista, joita sovelletaan palveluntarjoajiin, joilla on toimipaikka asianomaisten jäsenvaltioiden alueella.

6. Komissio voi 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen täsmentää tämän artiklan 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tietojen sisällön tietyjen toimintojen erityisluonteen edellyttämällä tavalla sekä täsmentää tämän artiklan 2 kohdan säännösten soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

23 artikla

Ammatilliset vastuuvakuutukset ja vakuudet

1. Jäsenvaltiot voivat varmistaa, että sellaisten palvelujen tarjoajilla, joihin sisältyy välitön ja erityinen terveys- tai turvallisuusriski vastaanottajan tai kolmannen henkilön kannalta tai vastaanottajan taloudelliseen turvallisuuteen kohdistuva riski, on riskin luonteeseen ja laajuuteen nähden asianmukainen ammatillinen vastuuvakuutus tai muu tarkoitukseltaan vastaava tai keskeisiltä osin vertailukelpoinen vakuus tai vastaava järjestely.

2. Tilanteessa, jossa palveluntarjoaja sijoittautuu jäsenvaltion alueelle, kyseinen jäsenvaltio ei voi vaatia palveluntarjoajalta ammatillista vastuuvakuutusta tai vakuutta, jos palveluntarjoajalla on jo vastaava tai keskeisiltä osin tarkoitukseltaan ja kattavuudeltaan vertailukelpoinen vakuus siltä osin kuin on kyse vakuutetusta riskistä, vakuutusmäärästä tai vakuuden enimmäismäärästä sekä kattavuuteen mahdollisesti sovellettavista poikkeuksista toisessa jäsenvaltiossa, johon palveluntarjoaja on jo sijoittautunut. Siinä tapauksessa, että vastaavuus on vain osittainen, jäsenvaltiot voivat vaatia lisävakuuksia niille osatekijöille, joita ei jo ole katettu.

Jos jäsenvaltio edellyttää alueelleen sijoittautuneelta palveluntarjoajalta ammatillista vastuuvakuutusta tai muuta vakuutta, kyseisen jäsenvaltion on hyväksyttävä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen luottolaitoksen tai vakuutusnantajan antama todistus riittäväksi todisteeksi tällaisesta vakuutusturvasta.

3. Edellä olevat 1 ja 2 kohta eivät vaikuta ammatillisiin vakuutusjärjestelmiin tai vakuuksiin, joista säädetään yhteisön muissa säädöksissä.

4. Edellä olevan 1 kohdan täytäntöönpanon yhteydessä komissio voi laatia 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sääntelymenettelyä noudattaen luettelon palveluista, joilla on tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua ominaispiirteet. Komissio voi myös, 40 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, hyväksyä toimenpiteitä tämän direktiivin muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi täydentämällä sitä vahvistamalla yhteiset perusteet, joilla tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettun vakuutuksen tai vakuuden tarkoituksenmukaiset ominaispiirteet voidaan määritellä riskin luonne ja laajuus huomioon ottaen.

5. Tässä artiklassa tarkoitetaan

- ”välittömällä ja erityisellä riskillä” palvelun tarjoamisen välittömästi aiheuttamaa riskiä;
- ”terveydellä ja turvallisuudella” vastaanottajan tai kolmannen henkilön osalta kuoleman tai vakavan vamman ehkäisemistä;
- ”taloudellisella turvallisuudella” vastaanottajan osalta huomattavan rahallisen tai omaisuuden arvoon liittyvän menetyksen ehkäisemistä;
- ”ammatillisella vastuuvakuutuksella” vakuutusta, jonka palveluntarjoaja on ottanut vastaanottajan tai soveltuviissa tapauksissa kolmannen osapuolen suhteen mahdollisesti aiheutuvan korvausvastuun varalta.

24 artikla

Säänneltyjä ammatteja koskeva kaupallinen viestintä

1. Jäsenvaltioiden on poistettava säänneltyjä ammatteja koskevan kaupallisen viestinnän täydelliset kiellot.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että säänneltyjä ammatteja koskevassa kaupallisessa viestinnässä noudatetaan yhteisön lainsäädännön mukaisia ammatillisia sääntöjä ja erityisesti sääntöjä, joiden aiheena on ammattikunnan riippumattomuus, arvokkuus ja luotettavuus sekä ammatillinen salassapitovelvollisuus, jotka määräytyvät kunkin ammatin erityispiirteiden mukaan. Kaupallista viestintää koskevien ammatillisten sääntöjen on oltava syrjimättömiä, yleiseen etuun liittyvästä pakottavasta syystä perusteltuja sekä oikeasuhteisia.

25 artikla

Monialatoiminta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoajille ei aseteta vaatimuksia, jotka velvoittavat harjoittamaan yksinomaan tiettyä toimintaa tai joilla rajoitetaan erilaisten toimintamuotojen harjoittamista yhdessä tai osana yhteistyöhanketta.

Tällaisia rajoituksia voidaan kuitenkin asettaa seuraaville palveluntarjoajille:

- a) säänneltyjen ammattien harjoittajille, siltä osin kuin rajoitusten asettaminen on perusteltua kunkin ammatin erityispiirteisiin mukautettujen erilaisten ammattietiikkaan ja -toimintatapoihin liittyvien vaatimusten noudattamiseksi ja tarpeen säänneltyjen ammattien harjoittajien riippumattomuuden ja puolueettomuuden takaamiseksi;
 - b) palveluntarjoajille, jotka tarjoavat sertifiointi- tai akkreditoitipalveluja, teknisiä tarkastuspalveluja tai testaukseen tai kokeisiin liittyviä palveluja, siltä osin kuin rajoitusten asettaminen on perusteltua palveluntarjoajien riippumattomuuden ja puolueettomuuden takaamiseksi.
2. Kun 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu palveluntarjoajien välinen monialatoiminta sallitaan, jäsenvaltioiden on varmistettava seuraavat seikat:
 - a) eturistiriidat ja tiettyjen toimintojen väliset yhteensopimattomuudet estetään;
 - b) tiettyjen toimintojen edellyttämä riippumattomuus ja puolueettomuus taataan;
 - c) ammattietiikkaan liittyvien vaatimusten yhteensopivuus taataan erityisesti ammatillisen salassapitovelvollisuuden osalta.

3. Jäljempänä 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa jäsenvaltioiden on ilmoitettava palveluntarjoajat, joita tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vaatimukset koskevat, kyseisten vaatimusten sisältö sekä syyt, joiden vuoksi vaatimuksia pidetään perusteltuina.

26 artikla

Laatupolitiikka

1. Jäsenvaltioiden on toteuttava yhteistyössä komission kanssa rinnakkaistoimenpiteitä kannustaakseen palveluntarjoajia toteuttamaan vapaaehtoisuuden perusteella toimenpiteitä palvelujen laadun takaamiseksi erityisesti

- a) teettämällä riippumattomilla tai akkreditoituilla elimillä toimintojensa sertifiointin tai arvioinnin;
- b) laatimalla omia laatusopimuksia tai osallistumalla ammatillisten järjestöjen yhteisön tasolla laatimiin laatusopimuksiin tai -merkintöihin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palveluntarjoajat ja vastaanottajat voivat helposti saada palveluja koskevien merkintöjen ja muiden laatumerkkien merkitystä ja myöntämisperusteita koskevat tiedot.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava yhteistyössä komission kanssa rinnakkaistoimenpiteitä kannustaakseen ammattialajärjestöjä sekä kauppakamareita, elinkeinojärjestöjä ja kuluttajajärjestöjä alueellaan toimimaan yhteistyössä yhteisön tasolla palvelujen laadun edistämiseksi erityisesti siten, että helpotetaan palveluntarjoajan pätevyyden arvioimista.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava yhteistyössä komission kanssa rinnakkaistoimenpiteitä kannustaakseen palvelujen laatu ja puutteita koskevien, erityisesti kuluttajajärjestöjen toteuttamien riippumattomien arviointien ja etenkin yhteisön tason vertailevien kokeiden tai testien kehittämistä sekä niiden tuloksista tiedottamista.

5. Jäsenvaltioiden on kannustettava yhteistyössä komission kanssa sellaisten vapaaehtoisten eurooppalaisten standardien kehittämistä, joiden tavoitteena on edistää eri jäsenvaltioiden palveluntarjoajien toimittamien palvelujen yhteensopivuutta sekä parantaa vastaanottajalle tiedottamista ja palvelujen laatua.

27 artikla

Riitojen ratkaiseminen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavia yleisiä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että palveluntarjoajat antavat yhteystietoja ja etenkin postiosoitteen, faksinumeron tai sähköpostiosoitteen sekä puhelinnumeron, johon kaikki vastaanottajat, myös toisessa jäsenvaltiossa asuvat, voivat suoraan osoittaa valituksensa tai josta he voivat pyytää tuotettua palvelua koskevia tietoja. Palveluntarjoajien on annettava virallinen osoiteensa, mikäli tämä ei ole niiden tavanomainen kirjeenvaihdossa käytettävä osoite.

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavia yleisiä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että palveluntarjoajat vastaavat ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin valituksiin mahdollisimman nopeasti ja pyrkivät parhaansa mukaan löytämään tyydyttävän ratkaisun.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavia yleisiä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että palveluntarjoajia vaaditaan osoittamaan tässä direktiivissä säädettyjen tietovaatimusten täyttyminen ja tietojen oikeellisuus.

3. Tapauksessa, jossa vakuus on tuomioistuimen päätöksen täytäntöönpanon kannalta välttämätön, jäsenvaltioiden on hyväksyttävä toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen luottolaitoksen tai vakuutusenantajan vastaavat vakuudet. Kyseisillä luottolaitoksilla on oltava jäsenvaltioiden hyväksyntä direktiivin 2006/48/EY mukaisesti, ja kyseisillä vakuutusenantajilla on oltava jäsenvaltioiden hyväksyntä tapauksen mukaan muun ensivakuutusliikkeen kuin henkivakuutusliikkeen aloittamista ja harjoittamista koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 24 päivänä heinäkuuta 1973 annetun ensimmäisen neuvoston direktiivin 73/239/ETY⁽¹⁾ tai henkivakuutuksesta 5 päivänä marraskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/83/EY⁽²⁾ mukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavia yleisiä toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että palveluntarjoaja, jota koskevat sellaiset käytännössäännöt tai joka on sellaisen ammatillisen järjestön jäsen, joihin sisältyy tuomioistuinten ulkopuolisia ratkaisumenetelyjä, ilmoittavat tästä vastaanottajalle, mainitsevat tästä kaikissa asiakirjoissa, joissa tarjottavat palvelut esitellään yksityiskohtaisesti, sekä ilmoittavat keinot tämän menettelyn ominaispiirteitä ja soveltamisen edellytyksiä koskevien yksityiskohtaisten tietojen saamiseksi.

VI LUKU

HALLINNOLLINEN YHTEISTYÖ

28 artikla

Keskinäinen avunanto – yleiset velvoitteet

1. Jäsenvaltioiden on annettava toisilleen keskinäistä apua ja toteutettava toimenpiteet, joiden avulla ne voivat tehdä toistensa kanssa tehokasta yhteistyötä palveluntarjoajien ja tarjottavien palvelujen valvomiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on nimettävä tämän luvun soveltamiseksi yksi tai useampi yhteyspiste, jonka tai joiden yhteystiedot on annettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle. Komissio julkaisee yhteyspisteiden luettelon ja ajantasaistaa sen säännöllisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 228, 16.8.1973, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2005/68/EY (EUVL L 323, 9.12.2005, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 345, 19.12.2002, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2005/68/EY.

3. Tämän luvun mukaisten tietojen saamista sekä tarkistusten, tarkastusten ja tutkimusten suorittamista koskevien pyyntöjen on oltava asianmukaisesti perusteltuja; erityisesti on ilmoitettava syyt, joiden vuoksi tietoja pyydetään. Tietoja saa käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten niitä on pyydetty.

4. Kun jäsenvaltiot vastaanottavat toisen jäsenvaltion toimivaltaisilta viranomaisilta avunantopyynnön, niiden on varmistettava, että niiden alueelle sijoittautuneet palveluntarjoajat antavat toimivaltaisille viranomaisille kaikki tiedot, joita tarvitaan niiden toiminnan valvomiseksi kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

5. Siinä tapauksessa, että tietojen saamista koskevaan pyyntöön vastaaminen tai tarkastusten ja tutkimusten suorittaminen aiheuttaa hankaluuksia, jäsenvaltioiden on viipymättä ilmoitettava siitä pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle ratkaisun löytämiseksi.

6. Jäsenvaltioiden on toimitettava muiden jäsenvaltioiden tai komission pyytämät tiedot sähköisesti mahdollisimman pian.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rekisterit, joihin palveluntarjoajat on merkitty ja jotka ovat toimivaltaisten viranomaisten nähtävissä asianomaisen jäsenvaltion alueella, ovat myös muiden jäsenvaltioiden vastaavien toimivaltaisten viranomaisten nähtävissä samoin edellytyksin.

8. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tietoja tapauksista, joissa toiset jäsenvaltiot eivät täytä keskinäiseen avunantoon liittyviä velvoitteitaan. Komissio toteuttaa tarvittaessa asianmukaiset toimenpiteet, perustamissopimuksen 226 artiklassa määräytyt menettelyt mukaan luettuina, sen varmistamiseksi, että kyseiset jäsenvaltiot täyttävät keskinäiseen avunantoon liittyvät velvoitteensa. Komissio antaa jäsenvaltioille säännöllisesti tietoja keskinäistä avunantoa koskevien säännösten toimivuudesta.

29 artikla

Keskinäinen avunanto – sijoittautumisjäsenvaltiota koskevat yleiset velvoitteet

1. Kun kyse on toisessa jäsenvaltiossa palveluja tarjoavasta palveluntarjoajasta, sijoittautumisjäsenvaltion on toimitettava tietoja alueelleen sijoittautuneista palveluntarjoajista toisen jäsenvaltion niitä pyytäessä ja erityisesti annettava vahvistus palveluntarjoajan sijoittautumisesta alueelleen sekä siitä, ettei kyseinen palveluntarjoaja sen tietojen mukaan harjoita toimintaansa laittomasti.

2. Sijoittautumisjäsenvaltion on suoritettava toisen jäsenvaltion pyytämiä tarkistuksia, tarkastuksia ja tutkimuksia sekä annettava tälle tiedot niiden tuloksista ja mahdollisesti toteutetuista toimenpiteistä. Kyseisten viranomaisten on toimittava niiden valtuuksien mukaisesti, jotka niille on annettu niiden jäsenvaltiossa.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää, mitkä ovat asianmukaisimmat toimenpiteet kussakin yksittäisessä tapauksessa toisen jäsenvaltion esittämän pyynnön täyttämiseksi.

3. Jos sijoittautumisjäsenvaltion tietoon on tullut sellaisia sen alueelle sijoittautuneen, palvelujaan toisessa jäsenvaltiossa tarjoavan palveluntarjoajan toimia koskevia nimenomaisia seikkoja, jotka sen tietojen mukaan voivat aiheuttaa vakavaa vahinkoa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle tai ympäristölle, sijoittautumisjäsenvaltion on ilmoitettava asiasta viipymättä kaikille muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

30 artikla

Sijoittautumisjäsenvaltion suorittama valvonta palveluntarjoajan siirtyessä tilapäisesti toiseen jäsenvaltioon

1. Tapauksissa, jotka eivät kuulu 31 artiklan 1 kohdan piiriin, sijoittautumisjäsenvaltion on varmistettava, että sen vaatimusten noudattamista valvotaan sen kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen valtuuksien mukaisesti etenkin toteuttamalla valvontatoimia palveluntarjoajan sijoittautumispaikassa.

2. Sijoittautumisjäsenvaltio ei saa pidättäytyä valvonta- tai täytäntönpäntötoimien toteuttamisesta alueellaan sillä perusteella, että palvelu on toteutettu tai aiheuttanut vahinkoa toisessa jäsenvaltiossa.

3. Edellä 1 kohdassa säädetty velvoite ei velvoita sijoittautumisjäsenvaltiota suorittamaan tosiasiallisia tarkastuksia tai valvontaa sen jäsenvaltion alueella, jossa palveluja toteutetaan. Sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa palveluntarjoaja tilapäisesti toimii, tekevät nämä tarkastukset 31 artiklan mukaisesti sijoittautumisjäsenvaltion pyynnöstä.

31 artikla

Sen jäsenvaltion suorittama valvonta, jossa palveluja toteutetaan, palveluntarjoajan siirtyessä tilapäisesti toiseen jäsenvaltioon

1. Mitä tulee kansallisiin vaatimuksiin, joita voidaan asettaa 16 tai 17 artiklan nojalla, se jäsenvaltio, jonka alueella palvelua tarjotaan, vastaa palveluntarjoajan toiminnan valvonnasta alueellaan. Sen jäsenvaltion, jonka alueella palvelua tarjotaan, on toteutettava yhteisön lainsäädännön mukaisesti

a) kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistamiseksi, että palveluntarjoaja noudattaa kyseisiä toiminnan aloittamiseen ja harjoittamiseen sovellettavia vaatimuksia;

b) tarkistuksia, tarkastuksia ja tutkimuksia, jotka ovat tarpeen tarjottavan palvelun valvomiseksi.

2. Mitä tulee muihin kuin 1 kohdassa tarkoitettuihin vaatimuksiin, on siinä tapauksessa, että palveluntarjoaja siirtyy toiseen jäsenvaltioon suorittaakseen siellä palveluja ilman kyseisessä jäsenvaltiossa sijaitsevaa toimipaikkaa, tämän toisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten osallistuttava palveluntarjoajan valvontaan 3 ja 4 kohdan mukaisesti.

3. Sen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten, jossa palveluja tarjotaan, on suoritettava sijoittautumisjäsenvaltion pyynnöstä tarkistuksia, tarkastuksia ja tutkimuksia, jotka ovat välttämättömiä sijoittautumisjäsenvaltion suorittaman tehokkaan valvonnan varmistamiseksi. Kyseisten viranomaisten on toimitettava niiden valtuuksien mukaisesti, jotka niille on annettu niiden jäsenvaltiossa. Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää, mitkä ovat asianmukaisimmat toimenpiteet kussakin yksittäisessä tapauksessa sijoittautumisjäsenvaltion esittämän pyynnön täyttämiseksi.

4. Sen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset, jossa palveluja tarjotaan, voivat oma-aloitteisesti suorittaa paikalla tarkastuksia ja tutkimuksia, jotka eivät ole syrjiviä, joita ei ole perusteltu sillä, että palveluntarjoaja on sijoittunut toiseen jäsenvaltioon, ja jotka ovat oikeasuhtaisia.

32 artikla

Varoitusjärjestelmä

1. Jos jäsenvaltion tietoon tulee palvelutoimintaan liittyviä nimenomaisia vakavia seikkoja tai olosuhteita, jotka voisivat aiheuttaa vakavaa vahinkoa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle taikka ympäristölle sen omalla tai toisen jäsenvaltion alueella, kyseisen jäsenvaltion on ilmoitettava siitä mahdollisimman pian sijoittautumisjäsenvaltiolle, muille asianomaisille jäsenvaltioille ja komissiolle.

2. Komissio edistää jäsenvaltioiden viranomaisten eurooppalaisen verkoston toimintaa ja osallistuu siihen 1 kohdan säännösten täytäntöönpanemiseksi.

3. Komissio vahvistaa ja saattaa säännöllisesti ajan tasalle 40 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen yksityiskohtaisen säännöt, jotka koskevat tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettua verkoston hallinnointia.

33 artikla

Palveluntarjoajien hyvää mainetta koskevat tiedot

1. Jäsenvaltion on annettava toisen jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti pyynnöstä tiedot kurinpidollisista, hallinnollisista tai rikosoikeudellisista seuraamuksista sekä maksukyvyttömyys- tai konkurssirikospäätöksistä, jotka sen toimivaltaiset viranomaiset

ovat antaneet palveluntarjoajaa vastaan ja jotka koskevat suoraan palveluntarjoajan pätevyyttä tai ammatillista luotettavuutta. Tiedot antavan jäsenvaltion on ilmoitettava siitä kyseiselle palveluntarjoajalle.

Ensimmäisen alakohdan mukainen pyyntö on perusteltava huolellisesti etenkin tiedonsaantipyynnön syiden osalta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja seuraamuksia ja toimia koskevat tiedot toimitetaan ainoastaan siinä tapauksessa, että niistä on lainvoimainen päätös. Antaessaan muita 1 kohdassa tarkoitettuja täytäntöönpanokelpoisia päätöksiä koskevia tietoja jäsenvaltion on täsmennettävä, onko kyseessä lainvoimainen päätös vai onko päätökseen haettu muutosta; jälkimmäisessä tapauksessa kyseisen jäsenvaltion olisi ilmoitettava päivämäärä, jolloin muutoksenhakua koskeva päätös oletetaan tehtävän.

Lisäksi jäsenvaltion on ilmoitettava ne kansalliset säännökset, joiden nojalla palveluntarjoaja on tuomittu tai tälle on määrätty seuraamuksia.

3. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan täytäntöönpanossa on noudatettava henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä ja otettava huomioon asianomaisissa jäsenvaltioissa tuomituille tai henkilöille, joille on määrätty seuraamuksia, taatut oikeudet; tämä koskee myös ammattialajärjestöjen takaamia oikeuksia. Kaikki tällaiset julkiset tiedot on saatettava kuluttajien saataville helpolla tavalla.

34 artikla

Rinnakkaistoimenpiteet

1. Komissio perustaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa sähköisen järjestelmän jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa varten ottaen huomioon olemassa olevat tietojärjestelmät.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava yhteistyössä komission kanssa rinnakkaistoimenpiteitä, joiden tarkoituksena on helpottaa keskinäisen avunannon täytäntöönpanosta vastaavien viranomaisten välistä henkilövaihtoa ja kyseisten virkailijoiden koulutusta, kieli- ja tietotekninen koulutus mukaan luettuna.

3. Komissio arvioi, tarvitaanko henkilövaihdon ja koulutuksen järjestämistä varten monivuotinen ohjelma.

35 artikla

Keskinäinen avunanto yksittäistapauksissa tehtävien poikkeusten yhteydessä

1. Kun jäsenvaltio aikoo toteuttaa 18 artiklassa tarkoitettua toimenpiteen, sovelletaan tämän artiklan 2–6 kohdassa säädettyä menettelyä tämän kuitenkaan rajoittamatta oikeudenkäyntimenettelyjä esikäsittelyä ja rikostutkiminnan puitteissa toteutettua toimenpiteet mukaan luettuina.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun jäsenvaltion on pyydetävä sijoittautumisjäsenvaltiota toteuttamaan asianomaista palveluntarjoajaa koskevia toimenpiteitä ja annettava kaikki olennaiset tiedot palvelusta sekä asiaan liittyvistä olosuhteista.

Sijoittautumisjäsenvaltion on tarkistettava viipymättä palveluntarjoajan toiminnan laillisuus sekä pyynnön aiheena olevat seikat. Sen on viipymättä annettava pyynnön esittäneelle jäsenvaltiolle tiedoksi toteutetut tai suunnitellut toimenpiteet tai mahdolliset perusteet, joiden vuoksi mitään toimenpiteitä ei ole toteutettu.

3. Edellä 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun tiedoksiannon jälkeen on pyynnön esittäneen jäsenvaltion ilmoitettava komissiolle ja sijoittautumisjäsenvaltiolle aikomuksestaan toteuttaa toimenpiteitä ja annettava erityisesti seuraavat tiedot:

- a) perusteet, joiden vuoksi jäsenvaltio pitää sijoittautumisjäsenvaltion toteuttamia tai suunnittelemlia toimenpiteitä riittämättöminä;
- b) perusteet, joiden vuoksi jäsenvaltio pitää suunnittelemliaan toimenpiteitä 18 artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisina.

4. Toimenpiteet voidaan toteuttaa vasta 15 arkipäivän kuluuua 3 kohdassa tarkoitettuä ilmoituksesta.

5. Komission on viipymättä tutkittava, ovatko ilmoitetut toimenpiteet yhteisön oikeuden mukaisia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta pyynnön esittäneen jäsenvaltion mahdollisuutta toteuttaa kyseisiä toimenpiteitä 4 kohdassa vahvistetun määräajan jälkeen.

Jos komissio toteaa päätelmissään, että toimenpide ei ole yhteisön oikeuden mukainen, se tekee päätöksen, jossa se pyytää asianomaista jäsenvaltiota pidättämään suunnitelluista toimenpiteistä tai lopettamaan viipymättä kyseisten toimenpiteiden toteuttamisen.

6. Kiireellisissä tapauksissa jäsenvaltio, joka aikoo toteuttaa toimenpiteen, voi poiketa 2, 3 ja 4 kohdan soveltamisesta. Tällöin toimenpiteistä on ilmoitettava viipymättä komissiolle ja sijoittautumisjäsenvaltiolle, ja samalla on annettava perusteet, joiden vuoksi jäsenvaltio pitää tapausta kiireellisenä.

36 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

Komissio hyväksyy 40 artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen tämän luvun muiden kuin keskeisten osien muuttamiseen tarkoitetut täytäntöönpanotoimenpiteet täydentämällä sitä vahvistamalla 28 ja 35 artiklassa säädetty määrääajat. Komissio hyväksyy myös, 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, jäsenvaltioiden välisen sähköisen tiedonvaihdon

käytännön järjestelyt ja erityisesti tietojärjestelmien yhteentoimivuutta koskevat säännökset.

VII LUKU

LÄHENTYMISOHJELMA

37 artikla

Yhteisön tason käytännösäännöt

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava yhteistyössä komission kanssa rinnakkaistoimenpiteitä kannustaakseen etenkin ammatilajärjestöjä ja ammatillisia järjestöjä ja vastaavia elimiä laatimaan yhteisön oikeuden mukaiset yhteisön tason käytännösäännöt, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamista toisessa jäsenvaltiossa tai palveluntarjoajan sijoittautumista toiseen jäsenvaltioon.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu käytännösäännöt ovat saatavilla sähköisesti.

38 artikla

Täydentävä yhdenmukaistaminen

Komissio tarkastelee viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2010 mahdollisuutta esittää yhdenmukaistamissäädöksiä koskevia ehdotuksia seuraavista kysymyksistä:

- a) saatavien oikeudellisen perintätoiminnan aloittaminen;
- b) yksityiset turvallisuuspalvelut sekä raha- ja arvokuljetukset.

39 artikla

Keskinäinen arviointi

1. Jäsenvaltioiden on viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2009 annettava komissiolle kertomus seuraavissa kohdissa säädetyistä tiedoista:

- a) lupajärjestelmää koskeva 9 artiklan 2 kohta;
- b) arvioitavia vaatimuksia koskeva 15 artiklan 5 kohta;
- c) monialatoimintaa koskeva 25 artiklan 3 kohta.

2. Komissio toimittaa 1 kohdassa tarkoitetut kertomukset jäsenvaltioille, joiden on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa vastaanottamisesta kutakin kertomusta koskevat huomautuksensa. Komissio kuulee samassa määräajassa sidosryhmiä kyseistä kertomuksista.

3. Komissio antaa kertomukset ja jäsenvaltioiden huomautukset 40 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun komitean käsiteltäväksi, ja komitea voi esittää huomautuksia.

4. Edellä 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut huomautukset huomioidaan ottaen komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2010 tiivistelmäkertomuksen ja tarvittaessa siihen liittyviä täydentäviä ehdotuksia.

5. Jäsenvaltioiden on viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2009 annettava komissiolle kertomus niistä kansallisista vaatimuksista, joiden soveltaminen voisi kuulua 16 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan ja 16 artiklan 3 kohdan ensimmäisen virkkeen soveltamisalaan, sekä syyt, joiden vuoksi ne katsovat, että kyseisten vaatimusten soveltaminen täyttää 16 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa ja 16 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetut perusteet.

Tämän jälkeen jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle mahdolliset vaatimustensa muutokset, mukaan lukien uudet vaatimukset edellä mainitun mukaisesti, sekä niihin liittyvät perustelut.

Komissio saattaa toimitetut vaatimukset muiden jäsenvaltioiden tietoon. Tällainen toimittaminen ei estä jäsenvaltioita hyväksymästä kyseisiä säännöksiä. Komissio esittää sen jälkeen vuosittain analyysseja ja suuntaviivoja, jotka koskevat kyseisten säännösten soveltamista tämän direktiivin yhteydessä.

40 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset. Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1–4 kohtaa ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

41 artikla

Tarkastelulauseke

Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2011 ja sen jälkeen joka kolmas vuosi kattavan kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta. Tässä kertomuksessa on 16 artiklan 4 kohdan mukaisesti käsiteltävä erityisesti 16 artiklan soveltamista. Siinä on myös

tarkasteltava, tarvitaanko lisätoimenpiteitä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jätettyjen asioiden osalta. Kertomukseen on tarvittaessa liitettävä tämän direktiivin mukauttamista koskevia ehdotuksia, joilla pyritään palvelujen sisämarkkinoiden toteuttamiseen.

42 artikla

Direktiivin 98/27/EY muuttaminen

Lisätään kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista 19 päivänä toukokuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/27/EY⁽¹⁾ liitteeseen kohta seuraavasti:

”13. Palveluista sisämarkkinoilla 12 päivänä joulukuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/123/EY (EUVL L 376, 27.12.2006, s. 36).”.

43 artikla

Henkilötietojen suoja

Tämän direktiivin ja erityisesti valvontaa koskevien säännösten täytäntöönpanossa ja soveltamisessa on noudatettava henkilötietojen suojaa koskevia sääntöjä sellaisina kuin niistä säädetään direktiivissä 95/46/EY ja direktiivissä 2002/58/EY.

VIII IUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

44 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin säännösten noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2009.

Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

⁽¹⁾ EYVL L 166, 11.6.1998, s. 51, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2005/29/EY.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettuja kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

45 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

46 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa, 12 päivänä joulukuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

M. PEKKARINEN
